

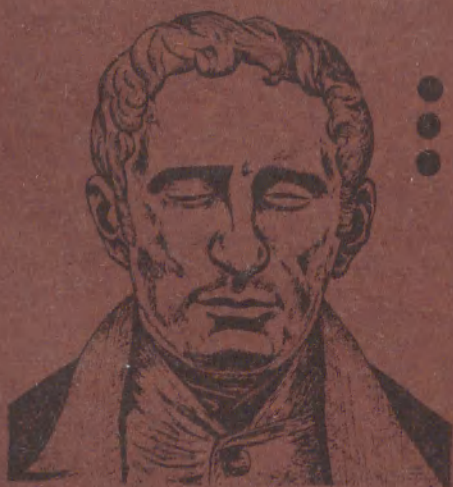
VAKOK VILÁGA

113/67

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTÓK
ORSZAGOS SZÖVETSÉGÉNEK
FOLYÓIRATA

ELŐFIZETHETŐ A
MEGYEI SZERVEKNÉL
ÉS

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTÓK
ORSZAGOS SZÖVETSÉGÉNEK
KIADÓHIVATALANÁL:
BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47.
TELEFON: 210-440

XLIV. évfolyam
1983 * 2 szám

L. Braille

HENTSCHEL. 1983. I. 2.

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Központi Elnökségének Küldöttközgyűlési beszámolója (1981–82)

Tisztelt Küldöttközgyűlés!

Az 1981. okt. 1. és 1982. szept. 30. közötti egyéves időszakról, ill. az ez alatt végzett szövetségi tevékenységről kívánjuk tájékoztatni a küldötteket. Az 1977. decemberében megválasztott Központi Elnökségi testület ötéves megbízatása most lejárt. A ciklus teljes tartama alatt végzett munkáról részletes tájékoztatást nem adunk, hiszen az elmúlt évek során is részletes beszámolóinkban tájékoztattuk Önöket a végzett munkáról.

Megállapítja a Központi Elnökség, hogy a beszámolási időszak során bekövetkező nehéz gazdasági helyzet mellett is el tudtuk érni bizonyos szerény eredményeket. 1980-ban a Szövetség irányítása alá került a Vakvezető Kutyaképző Iskola, ennek révén rászoruló tagjaink közlekedéséhez nagyon hathatós segítséget biztosítunk a jól kiképzett kutyákkal. Technikai segédeszköz ellátásunkban is jelentékeny fejlődés következett be a ciklus tartama alatt: a korábban esetenként szervezett akciót — ugyancsak 1980-tól — évenként szervezzük és bonyolítjuk le. A beszámolóban ezekről még részletesebben is tájékoztatjuk a küldötteket.

Bár közel sem a kívánt mértékben, de növekedett a Szövetség alkalmazotti létszáma. A Vakvezető Kutyaképző Iskolához az Egészségügyi Minisztérium négy álláshelyet engedélyezett, 1982-ben pedig elértük, hogy az iskolánál jelentkező túlmunkák fedezetére a Minisztérium a szükséges összeget engedélyezte. — A hangoskönyv-felvevő stúdió működésének kezdetén, 1980-ban 1 fővel kezdte meg működését, 1973-ban további 1 alkalmazottat tudtunk beállítani, majd ezen ciklus során, 1979-ben harmadik alkalmazott munkába állítására is lehetőség

nyílt. A Szövetség dolgozóinak átlagléttszáma a beszámolási időszakban ötten gyarapodott, jelenleg 86.

A Rokkantak Nemzetközi Évére szervezett fővárosi és megyei koordinációs bizottságok a támogatásként befolyt összegeket részben már felosztották. Budapesti és Pest megyei Szervezetünk, de több vidéki szervezet is részesedett a felosztott összegekből különböző mértékben. A megyei szervezetek részére juttatott összegeket részben sem vontuk el, arra ösztönöztük viszont a megyei elnökségeket, hogy a tagság közös céljait szolgáló felhasználással kamatoztassák a rendelkezésükre álló kisebb-nagyobb összegeket.

Bár a szövetségi gazdálkodás 1977 és 1982 között ugyancsak nehezebbé vált, a szövetségi feladatok teljesítéséhez szükséges pénzalapot megteremtettük elsősorban a költségvetés, ill. állami támogatás révén, kisebb mértékben pedig az ú. n. közcélra felajánlott adományok, valamint örökségek felhasználásával.

Ezek előrebocsátása után jelentésünket a Küldöttközgyűlés részére az alábbiakban tesszük meg.

I. A SZÖVETSÉG VÁLASZTOTT SZERVEINEK MUNKÁJÁRÓL

1. A Küldöttközgyűlés. — Mint a Szövetség fő szerve 1981. dec. 6-án tartotta egyetlen ülését a beszámolási időszakban. A nagyon aktív munkával folyó Küldöttközgyűlésen alapszabálymódosító javaslatokat is megtárgyaltunk.

Küldötteink év közti aktivitását döntően határozta meg az a körülmény, hogy az 1982. év első kilenc hónapja a helyi szervezetek tisztségviselőinek megválasztási előkészítésével és lebonyolításával telt el.

2. A Központi Elnökség munkájáról. — A testület a beszámolási időszakban összesen 10 alkalommal ülésezett. A tanácskozásaira felvett 34 napirendi pont között rendszeresen visszatérőként szerepelt a bejelentések, javaslatok c. pont. Több alkalommal foglalkozott a testület a Szövetség különböző szerveinek, ill. azok vezetőinek beszámoltatásával, így pl. tájékoztatást kaptunk a Vakvezető Kutyaképző Iskola munkájáról, valamint három megyei szervezet tevékenységéről is. Tájékoztatót hallgattunk meg a könyvtárak, a braille-nyomda munkájáról, a megvitatás során a vezetők részére velük egyetértésben kialakított útmutatásokat adtunk. Több ülés keretében foglalkoztunk a soron következő választásnak a szocialista demokratizmuson alapuló előkészítésével. — A ciklus egész tartama során felelősségtudattal dolgozó testület munkájáról minden évben tájékoztatást adtunk a beszámolóban, az egyes ülésekről pedig a Vakok Világában rendszeresen közöltünk tudósításokat. — Az 1981. dec. 6-án megtartott Küldöttközgyűlésen hozott határozatnak megfelelően a testület üléseiről felvett jegyzőkönyv sik- és pontírásban 1982. januárjától egyaránt elkészül.

3. A megyei szervezetek elnökségei. — A megyei szervezetek 3—9 tagú elnökségei — akár csak a Központi Elnökség — éves munkaterv alapján dolgoztak. A titkárok a szervezetek, ill. elnökségek munkájáról negyedévenként készített jelentésekben számolnak be. Szükségesnek tartottuk a negyedévenként történő beszámoltatást, az ügyvitel, ill. az adminisztrációs munka bizonyos csökkentésére törekedve azonban foglalkozunk a jelentéstételek számának

csökkentésével, esetleg féléves időszakonként kérjük.

Az elmúlt egy év során hat megyei szervezetünkél tartottunk szakmai vizsgálatot. Az ezekről készített jelentésekből kedvező kép mutatkozik, a szakmai tevékenység nemcsak a napi rutinszerű feladatok terén jó, de több szervezetünk kiemelkedő saját eredménnyel is dicsekedhet (Csongrád megyénél a helyiség bővült, Baranyában sikeres bel- és külföldi kirándulásokat szerveztek stb.).

Szakmai vizsgálatot bonyolítottunk le Baranya, Bács-Kiskun, Csongrád, Nógrád, Tolna és Veszprém megyei szervezeteinknél.

A Központi Elnökségben három megyei szervezet (Budapest és Pest megye, Somogy és Zala) titkárai adtak részletes tájékoztatást szervezetük működéséről. Helyi gondokat a Somogy megyei beszámolóban tárt fel a titkár, ennek megoldását azonban az azóta lezajlott választáson megválasztott megyei elnökség vállalta. Nem rendezett ugyanis a me-

gyén belül korábban jól működő Siófoki Körzeti Csoport helyzete.

Mint már erre utaltunk, a megyei szervezetek választó taggyűlései rendben lebonyolódtak. A tagság bizalma legtöbb helyen kifejezésre jutott a tapasztalt, gyakorlott elnökségi tagok irányában; ezt az is mutatja, hogy az eddig működő titkárokat — egy kivétellel — (Borsod megye) ismételten megválasztották. Az elnökségi testületekben adottak a fejlődést szolgáló változások, de közülük is a többség ismételten kapta meg a tagság bizalmát.

4. A körzeti csoportok munkájáról.

— A taglétszám lassú, de folyamatos növekedése indokolja, hogy a megyéken belül körzeti csoportokat szervezzenek, ahol ennek személyi és tárgyi feltételei adóttak. Újabb körzeti csoportok szervezése már a jelenleg hatályos alapszabály rendelkezéseinek figyelembevételével történik, szem előtt tartva pl. azt, hogy az adott város vagy község és kör-

nyéke területén legalább 50 szövetségi tag legyen, hogy a körzeti csoport minimális létszámát biztosíthassák.

Tekintetbe vesszük az engedélyezésnél azt is, hogy a megyei szervezet össz taglétszáma legalább az 500 főt elérje.

A körzeti csoportok működésében rejlő előnyöket számos alkalommal ismertettük. Működésükre a korábbi években elért eredmények továbbra is jellemzők, megállapíthatjuk azonban azt is, hogy egyre több csoport igyekszik a jobban működőkhöz felzárkózni. (Marcali, Tiszavasvári.)

A beszámolási időszakban néhány körzeti csoportunk megszűnt. A Budapest területén működő négy csoportból hármat szüntettünk meg, ennek eredményeként a fővárosban élő tagok jelenleg egy körzeti csoportba tartoznak. 1982. szept. 30-án a működő csoportok száma 42.

Megyék szerinti megoszlásuk a következő:

1. TÁBLÁZAT

Megye	Tagok száma összesen	ffi. összesen	nő összesen	nő 55 év alatt	nő 55 év felett	ffi. 60 év alatt	ffi. 60 év felett	Tagdíj-hátralékosok
Baranya	501	248	253	99	154	139	109	21
Bács-Kiskun	396	168	228	54	174	65	103	15
Békés	1 225	544	691	95	586	82	462	12
Borsod	1 462	813	749	209	540	148	565	763
Bp.—Pest	5 107	2 309	2 798	975	1 787	1 176	1 169	504
Csongrád	828	321	507	78	429	72	249	36
Fejér	680	244	436	92	344	72	172	52
Győr-Sopron	612	258	354	57	297	87	171	12
Hajdú-Bihar	1 897	923	974	356	618	515	408	320
Heves	651	391	260	71	320	103	157	64
Komárom	468	205	263	81	182	103	102	37
Nógrád	635	290	345	71	274	135	155	—
Somogy	1 245	474	771	142	629	139	335	46
Szabolcs	1 935	861	1 074	232	842	413	448	313
Szolnok	696	268	428	111	317	82	186	—
Tolna	445	215	230	45	185	97	118	—
Vas	223	156	67	33	34	112	44	25
Veszprém	605	254	351	56	295	77	177	—
Zala	514	218	296	55	241	78	140	6
Összesen:	20 125	9 060	11 065	2 912	8 248	3 695	5 270	2 226

Baranya 0, Bács-Kiskun 2, Békés 7, Borsod 1, Bp. és Pest megye 3, Csongrád 3, Fejér 0, Győr-Sopron 2, Hajdú-Bihar 0, Heves 1, Komárom 0, Nógrád 0, Somogy 6, Szabolcs-Szatmár 8, Szolnok 1, Tolna 2, Vas 0, Veszprém 2, Zala 4.

II. A TAGSZERVEZÉS, A TAGLÉTSZÁM ALAKULÁSA

A tagszervező munka fontosságát évről évre hangsúlyozzuk, több beszámolóban részletesen tájékoztattuk is Küldött Tagtársainkat. Véleményünk a korábbtól most sem tér el. A tagszervezést ezután is kérjük. Ez a létszám fokozatosan jelenleg is emelkedik, ám a gyengénlátóké csökken. Arányuk a beszámolási időszak végére mindössze 6%-ra esett, abszolút számuk 1207.

A jelenlegi össz taglétszám 20 125, szemben az 1981. szept. 30-án rögzített 19 963-as létszámmal. Az össz taglétszám tehát a beszámolási időszakban kis mértékben, mindössze 162 fővel emelkedett. A legfőbb okot jól ismerjük: az elhalálozások száma országsszerte magas. — Változatlanul fennáll, sőt fokozódik a tagság elöregedése. Egyes megyei szervezeteinkben 75, de néhol a 80%-ot is eléri a nyugdíjkorhatáron túl lévők aránya.

Az alábbi táblázat a tagok megyék szerinti megoszlását tükrözi. Most is szerepeltetjük a tagdíjhátralékosok számát. Sajnálatosan mutatkozik meg, hogy ez a szám is növekedett a beszámolási időszakban: 2226. A megelőző időszakban 1622 tagdíjhátralékosról adtunk számot, az ez év szept. 30-i állapot szerint számuk 604-gyel magasabb.

Kérjük a titkárokat és a megyei elnökségeket, tegyenek meg minden lehetőt a tagdíjhátralékok csökkentéséért. Az évi 12,— Ft-os tagdíjat már eszmei jelentőségűnek is alig lehet nevezni. Központi Elnökségünk 1982-ben hozott határozatának értelmében tagdíjmentességet már nem is engedélyezzük. (1. táblázat)

III. A KÖZPONT ÉS A MEGYEI SZERVEZETEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE

1. Kapcsolattartás a szervezetekkel. — Ez a tevékenység elsősorban a szakmai csoport feladatkörébe tartozik. A jól végzett munkában megtartott hat ellenőrzés, valamint a szervezetek negyedévenként beküldött jelentései és a Központi Elnökség részére adott három beszámoló tükrözi a kapcsolattartás értékét. A vizsgálatokról az illetékes szakfőelőadó, vagy előadó mindig jelentést készít, ennek egy példányát (az esetleges észrevételekkel) megküldi a vizsgált szervezetnek. A vizsgálatoknál módot kell adni arra, hogy a megyei szervezet titkára felvethesse gondjait, melyekre a Központtól vár megoldást, segítséget. A Központban viszont a felvetések révén tájékoztunk a vizsgált megyében folyó szakmai munkáról. — A szakmai csoport tagjai bonyolítják le a megyei szervezetekkel folyó levelezéseket, valamint fogadták és fogadják a Központot felkereső, ügyes-bajos dolgokra orvoslást váró tagtársainkat is.

— A májusban Győrött és Békéscsabán megtartott két tájértekezlet sikeres előkészítése és lebonyolítása a vendéglátó megyék és a szakmai csoport jó össz munkáját dicsérik. — Az októberben tartott egynapos, ugyancsak jó és tartalmas titkári-adminisztrátori értekezlet szervezése és bonyolítása szintén csoportfeladat volt. — Szeptember és október hónapokban lezajlott valamennyi megyei szervezetünk taggyűlése. A megyei szervezetek előadói a taggyűléseken szinte kivétel nélkül részt vettek. A taggyűléseket legtöbb helyen az igényesség, a színvonalnövekedés jellemezte.

Kívánatos volna, hogy a szakmai csoport személyi összetételében az elért stabilitás tartós legyen.

2. Helyiség-ellátottság. — A szervezetek helyiségeinek bővüléséről, korszerűsítéséről évről évre tájékoztatjuk Küldött Tagtársainkat. A be-

számolási időszakban e téren Győr-Sopron megyei szervezetünk könyvelhet el jó eredményt: a Korvin utca 8. sz. alatti nedves, alagsori helyiséget a Bartók Béla út 29. sz. alatti, egy valamivel kisebb, de egészségesebb, korszerűbb helyiségre tudták a helyi párt- és tanácsi szervek segítségével felváltani.

Miskolcon a Borsod megyei szervezet helyiségében végeztek bizonyos korszerűsítési munkákat. Itt említjük meg azt is, hogy a Szövetség központi épületében is komoly felújítási munkákat végeztek a télikerten. A munka jelentősen elhúzódott, ám most mégiscsak birtokba vehettük már. A télikert felújítására összesen 1 284 669,— Ft-ot költöttünk.

A télikert berendezését a Budapest—Pest megyei Szervezet részére adományozott összegből fedeztük, és mint klubhelyiséget bocsátjuk a tagság rendelkezésére.

IV. OKTATÁS, KÉPZÉS, MUNKÁBAHELYEZÉS

1. Oktatás és képzés. — A fiatalok alapfokú iskolai képzését változatlanul három helyen végzik az ország területén: Budapesten vakok és gyengénlátók számára, Debrecenben csak gyengénlátók részére működik általános iskola, mindháromhoz nevelőotthon is kapcsolódik, az iskolák azonban bejáró tanulókat is fogadnak. Ezúton is tájékoztatjuk a küldötteket, hogy a Miskolci úton felépült a Gyengénlátók Általános Iskolája és Nevelőotthona. 150 tanuló fogad, ebből 120 a nevelőotthon bentlakója, a többiek bejárók.

Az iskolákból kikerülőket a három célvállalatnál, továbbá az Egyesült Fonottáru Szövetkezetnél munkába tudjuk állítani. Mind a vállalatok, mind a Szövetkezet munkakerőhiánnyal küzdenek bizonyos profilokban.

Fennforog annak lehetősége, hogy vállalati tanfolyam keretében a fiatalok a hagyományos szakmák terén szakmunkás-bizonyítványt szerezzenek. Tudomásunk szerint a célvállalat-

latok ilyen tanfolyamot jelenleg nem tartanak.

A könyvkötő, valamint a kárpitosipari tanulók beiskolázásával, elhelyezésével változatlanul a Szociális Intézetek Központja foglalkozik. Ezekben a szakmákban gyengénlátókat foglalkoztatnak.

A telefonközpont kezelés fontos és nagyon népszerű munkakör látássérültek számára. Mind az alapfokú képzés, mind a postai továbbképzés folyamatosan teljesített szövetségi feladat. Alközpontkezelőink száma változatlanul magas, 1000 fő körül van. Együttműködve a Szociális Intézetek Központjával, a beszámolási időszakban mozgássérültek kiképzését is vállaltuk.

A munkaügyi és egészségügyi miniszter 4/1969. sz. alatt kiadott együttes rendeletének módosítása még nem történt meg. Az első szövegtervezetet az Egészségügyi Minisztérium elkészítette, a Szövetség véleményezte is, reméljük, hogy a rendeletmódosítás belátható időn belül megjelenik, bár az is elképzelhető, hogy új jogszabályt adnak ki.

A beszámolási időszakban ugyancsak eredményesen bonyolódott le a gyógmasször tanfolyam. Hasonlóan az elmúlt évihez, ezen is 11 hallgató végzett. Érdemes megemlíteni, hogy egy kivétellel a végzeteket munkába tudtuk állítani. — Az 1982—83-as tanévre felvett hallgatók száma ugyancsak 11. A gyógmasször szakcsoport 1982 nyarán is eredményesen szervezte és bonyolította le a szakmai továbbképzést.

A középiskolai tanulók száma — ide értve a különböző tagozatokon tanulókat — 28. Az elmúlt évi 43-mal szemben 15 fő csökkenést jelent, ezt sajnálatosnak tartjuk. — A felsőfokú képzésben részt vevő fiataljaink száma is csökkenést mutat. A megelőző évi 12-vel szemben a jelen beszámolási időszakban 9 egyetemi és főiskolai hallgatót tartunk számon.

A marxista—leninista középiskolában és egyetemen a korábbi 9 fővel szemben jelenleg 2—2 személy tanul, összesen 4. fő. A továbbtanulók részére az elmúlt év során is tanulmá-

nyi segítyt tudtunk biztosítani. Erre a célra összesen 38 550,— Ft-ot fizettünk ki. — Saját jövedelemmel nem rendelkező tanulók részére a szokásos segédeszközöket is kiadtuk. A keresők részére a kedvezményes segédeszköz akcióban igyekszünk ilyen jellegű támogatást adni. Tanulóink megyék szerinti megoszlása a következő:

2. Munkáshelyezés. — A beszámolási időszak folyamán a munká-

baállítás feltételei, ill. körülményei változatlanok voltak. A korábban már több beszámolóban ismertetett helyzet forog fenn jelenleg is. Az a sajnálatos változás viszont figyelemre méltó, hogy a foglalkoztatottak száma — ha nem is nagymértékben — 1982-ről csökkent. Számuk jelenleg 2818. A csökkenést részben meg lehet magyarázni a tagság átlag életkorának növekedésével. A foglalkoztatottak megyék szerinti megoszlása a 3. táblázatban található

2. TÁBLÁZAT

Megyék	összes tanulók	középiskolások	egyetem, főiskola	marxista közép és egyetem	gyógymasször
Baranya	3	1	—	2	—
Bács-Kiskun	—	—	—	—	—
Békés	—	—	—	—	—
Borsod	4	2	2	—	—
Bp.—Pest	32	16	5	1	10
Csongrád	—	—	—	—	—
Fejér	2	2	—	—	—
Győr-Sopron	3	2	—	1	—
Hajdú-Bihar	4	2	2	—	—
Heves	—	—	—	—	—
Komárom	—	—	—	—	—
Nógrád	—	—	—	—	—
Somogy	—	—	—	—	—
Szabolcs	—	—	—	—	—
Szolnok	—	—	—	—	—
Tolna	—	—	—	—	—
Vas	—	—	—	—	—
Veszprém	1	1	—	—	—
Zala	2	2	—	—	—
Összesen:	51	28	9	4	10

V. GONDOSKODÁS, JUTTATÁSOK

1. Gondoskodási tevékenység. — Bár a korábbi beszámolóknak ezt a tevékenységet is ismertettük, ismét hangsúlyozzuk, hogy szervezeti háttérünkben a gondoskodási tevékenységnek úgy kell megvalósulnia, hogy mind a megyei szervezetek,

mind a körzeti csoportok jelentős segítséget adjanak a tagok részére. Valamennyi megyei szervezetnél rendszeresítették a félfogadások, a körzeti csoportoknál pedig tagösszejöveleket tartanak. Utalni kívánunk a család-, ill. taglátogatások nagy jelentőségére. Az egyre inkább elterjedőben levő jogi segítségnyújtás megyei szervezeteink tevékenységé-

3. TÁBLÁZAT

Megyék	összes fogl.	férfi fogl.	nő fogl.	fizikai dolg.	értelmiségi dolg.	egyéb
Baranya	89	57	32	45	7	37
Bács-Kiskun	43	27	16	17	1	25
Békés	103	62	41	82	12	9
Borsod	123	68	55	120	3	—
Bp.—Pest	1047	532	515	80	74	584
Csongrád	88	52	36	58	6	24
Fejér	48	22	26	9	39	—
Győr-Sopron	67	43	24	28	8	31
Hajdú-Bihar	347	175	172	266	76	5
Heves	65	41	24	38	1	26
Komárom	54	36	18	37	1	16
Nógrád	60	57	3	56	4	—
Somogy	78	54	24	65	11	2
Szabolcs	259	139	120	197	—	62
Szolnok	113	86	27	76	27	10
Tolna	37	21	16	37	—	—
Vas	119	90	29	114	5	3
Veszprém	40	23	17	18	2	20
Zala	38	22	16	23	15	—
Összesen:	2818	1607	1211	1366	292	853

ben ingyenes. Több megyében ezt a munkát egy-egy ügyvédi munkaközösség vállalja.

Változatlanul fontosnak tartjuk a tagság részére végzett felvilágosító, tanácsadó szolgálatot, ugyanígy a prevenciót is. Az 1981-es év kapcsán megszerveztük a látássérültek részére a genetikai tanácsadást. Dr. Czeizel Endre kandidátus személyesen is közreműködik a tanácsadásoknál. További lépésként a vaktság genetikai okainak kutatására Czeizel doktor tanulmány készítését tervezi. A tanulmányhoz Szövetségünk — szociológus segítségével — munkatársai és külső munkatársak révén felmérést végzett a szülőképes korú (15—45 éves korig) látássérült lakosság körében, 300 embernél.

A Vakok Állami Intézetének keretében működő Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportja a felnőtt korban látásukat veszítették ún. elemi rehabilitációját végzi, előkészítve egyben a munkarehabilitációt, ill. az erre alkalmas személyeknél már az ele-

mi rehabilitációs foglalkozás keretei között is végezzük azt. Itt, mint legáltalánosabban bevezetett, a telefonalközpont-kezelői alapképzést említjük. — A gondoskodási tevékenység eredményességéhez jelentősen hozzájárul az államigazgatási, a politikai, társadalmi és tömegszervezetekkel való eredményes együttműködés.

Ezért lehetséges többek között, hogy az öregek napközi otthonaiba és a házi szociális gondozásba egyre nagyobb számú tagunkat vonják be.

2. Juttatások. — Életkörülményeink kedvező alakulásában a személyi járadéknak továbbra is nagy szerepe van. Az ellátás rendszerében változtatás az elmúlt év során sem történt. Az önállóan folyósított járadék összege a beszámolási időszakban elérte az 1520,— Ft-ot. A rászorultak vonatkozásában komoly segítség a vakok rendszeres szociális segélye. — Kis jövedelmű tagjaink részére a Szövetség segély-előirány-

zatából folyósítottunk kisebb-nagyobb összegeket. A segélyösszegek növelése kívánatos volna, a kérelmezők számának jelentős növekedése azonban ezt az elmúlt időszakban sem tette lehetővé. A rendkívüli segélyre fordított összeg a beszámolási időszakban 125 350,— Ft volt. A megelőző évhez képest ez valamelyes, 16 100,— Ft-os növekedést jelent, minthogy a megelőző évben hasonló célra fordított összeg 109 250,— Ft volt.

A Szövetség vak tagjai részére a helyi és távolsági utaztatást az egészségügyi miniszter 41/1964. (Eü. K. 19.) Eü. M. sz. utasítása alapján biztosítottuk. Most is elmondjuk, hogy a jogos utaztatási igényeket teljes mértékben kielégítettük. Személyszállításra összesen 1 764 707,50 Ft-ot költöttünk. Az utaztatást rendező jogszabály módosítása változatlanul időszerű. — 1982. szept. 1-től a MÁV és VOLÁN távolsági személyszállítás díjait jelentékenyen emelték. Az év utolsó négy hónapjára az

Egészségügyi Minisztérium 300 000,— Ft-ot a mutakozó különbözet fedezésére a Szövetség részére biztosított. Az 1983-ra megállapított állami támogatásban az utaztatási díjak különbözetére előirányzat ugyan nem szerepel, ígéretet kaptunk azonban, hogy a ténylegesen felmerülő kiadásokat 1983 folyamán főhatóságunk ellensúlyozza.

Boglárlellei üdülőnkben 1982-ben a tagok részére üdültetést nem szerveztünk. Reményünk volt arra, hogy az üdülő felújításának munkálatait megkezdik, ám ez nem történt meg. Bízunk abban, hogy 1983-ban a munkát elkezdik, ám meg kell mondanunk, hogy üdültetésre a jövő évben itt még nem számíthatunk. Szeretnénk elérni egy olyan felújítási megoldást, amelynek révén az ágyszám esetleg növelhető lenne.

— A SZOT-tól ugyancsak megkaptuk — az elmúlt évekhez hasonlóan a 70 beutalót, a korábbi években biztosított csoportosítás szerint. Ezt az üdültetést természetesen lebonyolítottuk. Most is felhívjuk azonban a figyelmet arra, hogy ezeket a beutalókat csak szakszervezeti tagok vehetik igénybe, a beutalhatók köre tehát jelentősen szűkül.

— A lengyelországi és az NDK-beli szövetséggel érvényben levő cse-reüdültetési megállapodások értelmében bonyolított üdültetéseket ugyancsak szüneteltettük ez évben és szüneteltetjük 1983-ban is.

— Zalakaroson épülő, 300 alapfőrhelyes üdülőben várhatólag 1983-tól 13 kéthetes turnusban tudunk üdültetni egy-egy házaspárt. Itt adunk arról is tájékoztatást, hogy a zalakarosi üdülő rész 280 000,— Ft összegű árnövekedését adomány-számlánkból kiegyenlítettük.

Az 1908-ban megindított és évenként bonyolítandó segédeszköz-ellátási akciónkat a beszámolási időszakban is eredményesen folytattuk. Igénylőink részére kazettás magnetofonból 74, orsós magnetofonból 21, síkírógépből 14, pontírógépből 9 darabot juttattunk 50%-os kedvezményel.

Az akcióban biztosított eszközökre 137 379,— Ft-ot költöttünk. Az akció

lebonyolítását hátráltatja, hogy a síkírógép hiánycikk a kereskedelemben. — Vakok számára hőmérőt kísérletezett ki a Budapesti Műszaki Egyetem. A terméket a péceli Triton Szövetkezet kezdte el gyártani.

— Néhány fiatal szakember több éven át kísérleteket folytatott Budapesten vakügyi segédeszközök kivitelezésére. A már létrehozott gazdasági társulásban az első eszközmintákat elkészítették, a mintadarabokat megtekintés végett Szövetségünk részére átadták. Eszközfeleléseik között szerepelnek hosszúságmérők, (centiméteres beosztású vonalzők, collstock, mérőszalag), rövid és hosszú fehér botok, ugyancsak centiméteres beosztású háromszögek, sakk- és egyéb társasjátékok. A Vakok Világában részletes közleményben tájékoztatjuk a tagságot, ott az eszközök árait is közöljük. Ebben az új kezdeményezésben komoly fejlődést látunk. A Politoys Ipari Szövetkezet kidolgozta a bűvös kocka és bűvös dominó vakok számára alkalmas változatát.

— E mostani beszámolási időszakban három olvasó kamerát ismét biztosítottunk alig-, ill. gyengénlátó tagjaink részére. Egy kamerát — bemutatás végett — a Szövetség Budapesti és Pest megyei Szervezeténél is beállítottunk. Az eszköz iránt nagyon komoly érdeklődés mutatkozik.

Segédeszköz ellátásunkban folytatódott a kiképzett vakvezető kutyák átadása. A beszámolási időszak folyamán összesen 17 kutyát adott át az iskola. Nem elhanyagolható, hogy ezt az eredményt tartós betegség miatt jelentős munkaerő-kiesés mellett érték el. Az igényeket a beérkezéstől számított fél éven belül ki tudták elégíteni. 1982-ben még 4 kutya átadását tervezik. Eredmény az is, hogy az összeszoktatásra behívott kedvezményezettek részére a kétheti időtartamra az iskola területén tudunk elszállásolást adni. Az iskolát 1982. júniusában egy 30 tagú osztrák vendégcsoport is meglátogatta. — A honvédségtől jelentékeny társadalmi munkát kaptak: az ez év májusáig végzett ingatlantarozási munka ér-

teke szerény becslés mellett is 22 000,— Ft értékű.

VI. KULTURÁLIS ÉS SPORTMUNKA

1. Tájékoztató a Szövetség kultúrtevékenységéről. — A Szövetség kulturális tevékenységében változást a beszámolási időszak nem hozott, ez azt jelenti, hogy ezen tevékenységi kört hasonló rendszerben és jelleggel folytattuk. Megemlítjük, hogy az 1981-ben elkészített hanglemezből (a Homérosz Kórus és vak szólisták lemeze) utánnomást készítettünk és ez Szövetségünkben 90,— Ft-os árban változatlanul kapható.

— Továbbra is célkitűzésünk, hogy az öntevékeny kultúrtevékenység tag-ság minél szélesebb köreibe bontakozzék ki. A beszámolási időszakban a Budapesten és vidéken működő kultúr-csoportok száma 19. Sajnálatos viszont, hogy a működő aktivisták száma 320-ról 260-ra csökkent.

Működő együtteseink tevékenységéről az alábbi rövid tájékoztatást adjuk.

Homérosz Kórus. — A kórus létszáma alacsony, mindössze 28. A gyarapítás érdekében a Vakok Világában nyílt levelet közöltünk, kulturális előadónk pedig számos tagtársat levélben keresett meg, felkérve őket a belépésre. — Az együttes a beszámolási időszakban is sok fővárosi és vidéki szereplésen vett részt.

Zenekar. — Jelenlegi létszáma 13. Szakmai irányításuk megfelelő, a hangszerállományra ugyanezt mondhatjuk. Kiemelkedő szerepléseik voltak a Fáklya Klubban, a Csepel Autógyárban, valamint május 8-án a Homérosz Kórusal adott közös műsorukon a Szövetség székházában. Az elmúlt ötéves ciklus során mind a kórus, mind a zenekar számos külföldi szereplésen vett részt (Cseh-szlovákia, Románia, Jugoszlávia, Finnország).

Pasztorek Színjátszó Csoport. — Létszámuk 20, műsorukban jelene-

tek, monológok, versek stb. szerepelnek, gyermeknapi műsorokon, politikai ünnepek műsorain működnek közre, de önálló esteket is adnak. Külső szereplésekhez ritkábban jutnak, néhányan közülük többször csatlakoztak a zenekarhoz, esetleg a kórusához, mint versmondók. 1982. jan. 1-től szakmai készségfejlesztő segíti munkájukat.

Landini Együttes. — 1982-től támogatják munkájukat. Az 5—6 fős együttes főleg külső szerepléseket bonyolít le nagy sikerrel, de színházunkban is adtak már műsort.

A megyei szervezeteknél számos kultúrcsoport működik. Részben saját megyéink területén szórakoztatják a tagságot, valamint vállalnak külső szerepléseket, de olykor megyék közötti cserélátogatásokat is lebonyolítanak. A beszámolási időszakban Bács-Kiskun megyében hoztak létre új csoportot, néhány szereplésük már volt, eredményes munkájukra számítnak. — A Szövetség Zenei Szakosztálya csoportjaink részére — a Kodály Centenárium alkalmával — Kodály zenei műveltségi versenyt hirdetett. A versenyt dec. 12-én bonyolítjuk le.

A szokásos pályázati és versenyfelhívásokat kiadtuk. Szavalóversenyünket ez év ápr. 17-én nagyon kevés résztvevővel tartottuk meg. Az irodalmi pályázatra 22 pályázó küldött anyagot, a munkák elbírálása folyamatban van. — A pontírás-olvasási verseny iránt a megelőző évihez képest nagyobb érdeklődés mutatkozik.

Néhány kulturális eseményről érdemes említést tenni. Folyó év májusában Bárczy János sorstárs-fróval rendeztünk budapesti színházunkban író—olvasó találkozót. Októberben Marosán György et. találkozott tagságunkkal, előadását nagy érdeklődés kísérte. Forrai Sándor nyug. tanár a magyar rovásírásról tartott figyelmet érdemlő előadást.

Az egyes megyei szervezeteknél működő kultúrcsoportok számát a következő felsorolás mutatja: Baranya 0, Bács-Kiskun 1, Békés 1, Borsod 1, Bp. és Pest megye 6, Csongrád 2, Fejér 0, Győr-Sopron 1, Haj-

dú-Bihar 1, Heves 1, Komárom 0, Nógrád 0, Somogy 2, Szabolcs 1, Szolnok 1, Tolna 1, Vas 0, Veszprém 0, Zala 0, összesen: 19.

2. KULTURÁLIS SZOLGÁLTATÁSAINK

A braille-nyomda. — Örömmel mondhatjuk el, hogy az elmúlt év során kedvező változásoknak lehetünk tanúi, s ennek már a nyomdai munka eredményeiben is mutatkozik a hatása. Látványos, ugrásszerű változásokról persze nincs szó, de korántsem lebecsülendő eredmény, hogy a mindig problematikus diktálói (felolvasói) munka terén ez évben nem volt komoly fennakadás, s e területen a diktafonkészülék alkalmazása jelentős munkaerő- és munkaidő megtakarítást eredményezett. Augusztus hónapban megoldódott az addig sok gondot okozó betanított munkás státusának betöltése is, s így végre elmondhatjuk, hogy nyomdánkban jelenleg nincs üres, betöltetlen állás.

Anyagellátásunk egész évben folyamatos, zökkenőmentes volt, bár a leszállított levlapkarton minősége továbbra sem kielégítő. Sajnos, a papírgyár tájékoztatása alapján meg kell mondanunk, hogy a közeljövőben nem is várható jelentős minőségjavulás.

4. TÁBLÁZAT

Anyaszalag:	Felvétel:
Szépirodalom:	1561 óra 112 mű
Tankönyv:	92 óra 9 mű
Idegennyelvű:	41 óra 3 mű
Szalagos másolás:	1043 óra (3 példány) 81 mű
Kazettás másolás:	1404 óra (4 példány) 104 mű
Gyorsmásolón:	345 óra (3 példány) 22 mű
Szalagos javítás a könyvtár részére:	6 óra
Kazettás javítás:	108 óra időtartamban történt.

Gépeink nagyobb üzemzavar nélkül, folyamatosan üzemeltek, ez azonban nem felejtetheti velünk, hogy gépparkunk túlnyomó része munkaerő és munkaidő-igényes, régi, nehezen javítható, tehát sürgősen gondoskodnunk kell új, korszerű gépek beszerzéséről.

Tevékenységünk a jobb körülmények ellenére ez évben is főként folyóirataink elkészítésére, időben történő megjelenítésére korlátozódott. Elmondhatjuk, hogy határidőcsúszások csak kivételesen (pl. Zenei Értésítő) fordultak elő. Mind a hat rendszeres kiadványunk az előző években megszokott terjedelemben és példányszámban jelent meg, s ez összesen mintegy 50 000 füzetet tett ki. Ezenkívül a különböző szakcsoportok és az árueladás részére 19 művet, 2200 füzetben készítettünk el. Bekötésre átadtunk 13 kézi másolással készült és 3 nyomdai úton előállított művet 192, ill. 180 kötetben. Befejeződtek a nyomdai munkálatok a „József Attila Összes Versei” c. hétkötetes műnek, és még a beszámolási időszakban elkezdtük Illyés Gyula „Szemelt Szőlő” c. nagyobb lélegzetű, válogatott verseket tartalmazó kötetének átírását.

A hangoskönyvfelvevő stúdióban végzett munkáról a 4. táblázat tájékoztata.

Felügyeleti szervünk és más illetékes szervek jóváhagyásával stúdióinkban egy, a Római Katolikus Egyház Esztergomi Főegyházmegyéje által behozatott amerikai gyorsmásológépet állítottunk munkába. A Főegyházmegyével kötött megállapodás értelmében saját részünkre is végzünk a készülékkel gyorsmásolói

munkát, továbbá az Állami Egyházügyi Hivatal engedélye alapján a Főegyházmegye részére készítünk könyveket, természetesen az Egyház költségén.

A hangoskönyvtár állományáról és forgalmáról az 5. táblázat tájékoztat.

Olvasók száma: 767 fő.

5. TÁBLÁZAT

Könyvtári állomány:		
Orsós szépirodalmi művek:	656 mű	27 305 tekercs
MRT által felvett művek:	91 mű	430 tekercs
Tananyag:	111 mű	2 796 tekercs
Összesen:	959 mű	30 531 tekercs
Kazettás szépirodalmi művek:	394 mű	18 325 kazetta
MRT által felvett művek:	72 mű	484 kazetta
Zenei művek:	61 mű	186 kazetta
Tananyag:	49 mű	1 366 kazetta
Összesen:	576 mű	20 361 kazetta

Állomány gyarapodás 1981. okt. 1-től 1982. szept. 30-ig:

176 orsós mű 2662 tekercs
102 kazettás mű 5862 kazetta

Selejtezve 1982-ben 75 orsós mű lett, közel 800 tekercs.

Könyvtári forgalom:

Olvasók száma: 3126 fő, forgalmaztak: 27 876 tekercsot és 60 502 kazettát.

Ebből vidékre 1062 csomag került postázásra. 5114 tekercs és 13 256 kazetta tartalommal.

A braille-könyvtár állományáról és forgalmáról a következő tájékoztatást adjuk.

Olvasók száma: 644 fő.

Állomány: 1254 mű, 10 667 kötet.

Állománygyarapodás: 11 mű, 226 kötet.

Selejtezés: 26 mű, 286 kötet.

Könyvtári forgalom: 3153 olvasó, 14 027 kötet.

Postázásra került: 1052 csomag, 2614 kötet.

Az 1981—82. évben könyvtáraink felvették a kapcsolatot a Könyvtár és Módszertani Központtal. A KMK által szervezett tanfolyamon a megyei könyvtárvezetők részére a főtítkár előadást tartott a vakok művelődésével kapcsolatban, Tóth Mária braille-könyvtárvezető pedig a könyvtárakról. Ezen tárgyalások és előadások eredményeként indult meg a megyei könyvtárak részéről a kapcsolatfelvétel, az állományunkban levő hangoskönyvek kölcsönzésének ügyében.

Felvettük a kapcsolatot a Szabó Ervin Könyvtár 1. sz. Főkönyvtárával, mely jelenleg „mini” hangoskönyvtárral rendelkezik, a hangoskönyveket hajlandóak tagtársaink részére saját kocsiikkal házhozszállítani.

Az I. sz. Főkönyvtár helyiséget

kért a Fővárosi Tanácstól annak érdekében, hogy kihelyezett Braille- és hangoskönyvtárat hozzon létre és az említett módon kölcsönözzenek tagtársaink részére. A Vadász utcai könyvtár új szolgáltatást szervez egyetemistáink és középiskolásaink számára, hogy kötelező olvasmányikat könyvtárközi kölcsönzés útján beszerzi és azt részükre helyben fel is olvassa.

Hasonló kedvezményezések vidéki könyvtárak részéről is vannak (Csongrád, Szabolcs-Szatmár megye).

3. Sporttevékenység. — A Budapesten működő Vakok Wesselényi Miklós Sportkörének, ill. a sportolók munkájáról, eredményeiről, sikereiről, kudarcairól — így teljes a kép — az alábbiakban adunk számot.

Atlétikai szakosztályunk tagjai a beszámolási időszakban is végezték megszokott, rutinszerű munkájukat. Heti két alkalommal tartottak edzést a zuglói Ifjúsági Sporttelepen, ill. a Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthonának tornatermében. A szakosztály létszáma 24 fő, közülük mintegy 16-an látogatták több-kevesebb rendszerességgel az edzéseket, de csak néhányan maradtak meg a szakosztálynál. Atlétáink szeretnének harmadik edzésnapot is beállítani.

Két háziversenyt tartottak: június 19-én 55-en rajtoltak a különböző versenyszámokban; aug. 28-án valamivel kisebb volt az érdeklődés, 48-an vettek részt a versenyben.

A bolgár—magyar összecepapásra szept. végén Várnában került sor. 8 férfi és 6 női versenyző utazott ki. Szép magyar siker született, a két ország vetélkedőjén 14:110 arányban nyerték versenyzőink a viadalt. Az „a” (vak) kategóriában női versenyzőink 31,5:18,5, a férfiak 31:19, „b” (gyengénlátók) kategóriában leányaink 36,5:34,5, fiaink 42:38 arányban bizonyultak jobbnak bolgár ellenfeleinknél.

A versenyről a Vakok Világában részletes tudósítást közöltünk. — Elismeréssel szólhatunk Oláh József sikeréről; a lakóhelyi Spartakiád bu-

dapesti döntőjén — a XIV. kerület színeit képviselve — 581 cm-es távolugrással az első helyen végzett. Eredményével hozzájárult ahhoz, hogy a 22 kerület vetélkedőjéből a XIV. kerület került ki győztesen. Köszönettel tartozunk Dosek Lajosné és Tóth István edzőknek az odaadó, lelkiismeretes munkáért; működésük garancia arra, hogy a kis létszámú csoportot eredményesen készítik fel a sikeres helytállásra.

Roll-Ball (csörgőlabda) Szakosztályunk a múlt évi sikeres európa-bajnoki szereplés óta újabb eredményeket könyvelhet el. A hírnév kötelez: az edzéseket még intenzívebbé tették, és 1982-re kiírták a házi bajnokságot négy csapat részvételével. A tavaszi—ősz idényre bontott versenyen három alkalommal mérkőznek egymással a csapatok. A versenysorozatot decemberben fejezik be, ekkor hirdetik eredményt. (Egy-egy csapatban öt játékos és két tartalék szerepel).

Ez évi első nemzetközi szereplésükre márciusban Lőcsén került sor, a hagyományos Szlovák Kupán. A válogatott mind a négy ellenfelet legyőzve, kupagyőztesen térhetett haza. Egy évig őrzik az értékes serleget. — Júniusban Zomborban rendezték a vajdasági bajnokságot, ezen két csapattal vettek részt (háromas felállásban). Nyolc csapat versenyében első csapatunk azonos pontszámmal, de rosszabb gólkülönbségével a második helyre szorult, második csapatunk negyedik lett. — Az év legnagyobb eseménye számunkra a most először kiírt Budapest Kupa volt. Erre július második felében került sor a Vasas Sportcsarnokában. Lőcse, Prága, Szófia és Varsó csapatai mellett két együttesünk szerepelt a tornán; el is hozták az első két helyet, harmadik Szófia lett. Ezt a tornát évenként szeretnénk megrendezni, a résztvevő csapatok számának növelésével. — Utolsó nemzetközi esemény a szeptember végén Várnában rendezett találkozó volt. A bolgár „a” és „b” válogatott kétszeri legyőzésével csapatunk pontvesztés nélkül nyerte a tornát. — A játék népszerűsítésé-

re vidéken első alkalommal Debrecenben szerveztünk programot, augusztusban. Két csapatunk bemutató mérkőzést tartott. A Hajdú-Bihar megyei szervezetnél két csapat megalakítását tervezik.

A Sakkszakosztály munkájáról. — Múlt év novemberében az IBM bécsi egyéni versenyére Erős Pál kapott meghívást. Krilov világbajnok és Baretics mesterek mögött versenyzőnk az előkelő harmadik helyet érte el a 12 fős mezőnyben.

Az 1981. évi házi bajnokság döntőjét Nemes György nyerte. — Csapatunk 1981-ben sikertelen évet zártak. Első csapatunk a Budapest I. osztályú csapatbajnokságból kiesett. Második csapatunk a VII. kerületi I. osztályú bajnokságban a 9. helyen végzett. Harmadik csapatunk az V. kerületi, ún. „hétköznapi bajnokságon” az utolsó helyen végzett. Válogatottunk a bolgároktól Budapesten 12:8, a Horvát válogatottól — szintén Budapesten — 9,5:6,5 arányban kapott ki.

A vakok V. egyéni világbajnokságán Hastingsben színeinket Erős Pál képviselte. Egészsége a verseny ideje alatt nem volt teljesen rendben, ezért nem tudta képességeit teljes mértékben érvényesíteni. A 26 fős mezőnyben a sereghajtók között, a 23. helyen végzett.

A Turistaszakosztály aktív évadot zárt. Sokrétű programot bonyolítottak. Taglétszámuk 81. A lebonyolított túrák száma 33. A különböző eseményeken 880-an vettek részt. — Mindenekelőtt a 6 napos erdélyi kirándulást említjük meg. Mind turisztikai, mind kulturális tekintetben maradandó emlékeket hagyott a résztvevőkben. A Dunántúl területén két-háromnapos túrát bonyolítottak. Két kétnapos túrájuk mellett az egy naposok alkalmával előbb a Kiskunságba, majd Gorsiumba vitt útjuk. — Múzeumi látogatásai nagyon népszerűek. A Nemzeti Múzeumban pl. előadássorozat indult részükre. Legtöbben — több mint 80-an — a Sziénzmúzeumba látogattak el, ahol Gobbi Hilda művésznő adott nagyon

részletes és érdekes magyarázatot. — Számos gyalogtúrát is szerveztek. — Ez év februárjában — új kezdeményezésként — beindítottuk a jóga-tanfolyamot.

Az OTSH-tól 185 000,—, a Rökkantak Nemzetközi Éve alkalmából befolyt adományokból 100 000,— Ft támogatásban részesült a Sportkör.

VII. FELVILÁGOSÍTÓ ÉS PROPAGANDA MUNKA

1. Rendezvények. — A Rökkantak Nemzetközi Éve kapcsán „Hogyan látják a látók a vakokat” címmel fotókiállítást nyitottunk Szövetségünk székházában. A kiállítás anyagát azóta több városban is bemutatták. A propaganda munkában megyei szervezeteink aktívan részt vettek. Különösen Somogy megyében tapasztaltunk nagy érdeklődést a kiállítás anyaga iránt, Barcsan, Nagyatádon, Siófokon, Kaposvárott került kiállításra ez az anyag.

— Folyamatosan részt veszünk a Rökkantak Nemzetközi Éve alkalmából az MTV Pécsi Körzeti Stúdiója „Sorstársak” c. műsor Társadalmi Szervező Bizottságának munkájában; segédanyagokkal, ötletekkel és a vaküggyel kapcsolatos eseményekről rendszeresen tájékoztatjuk a műsor szerkesztőségét.

— Tájékoztatást adtunk a napilapoknak, a „Sorstársak”-nak, az MTV „Hét” műsorának, továbbá a Magyar Rádióknak a „Fehér bot nemzetközi napja”-ról.

— Az 1981-es év kapcsán készült amatőr film „Vakok” c. részét, — melyből két kópiát is készítettünk —, több alkalommal is levetítettük, pl. a győri tájértekezleten, valamint a dombóvári kulturális nap alkalmából is. Mezőkövesden segédeszköz és fotókiállítással egybekötött filmvetítést terveznek november hónapra.

Felvilágosító, tájékoztató jelleggel vetítettük le a filmet külső munkatársaknak, akik szociológiai felmérést végeztek vak családoknál.

— Az 1982-es esztendő az „Öregek Éve”, ez alkalomból meghívottként részt vettünk április 7-én Zalaeger-

szegen az „Öregek Napja” rendezvényen, ahol dr. Bódi István elismerő kitüntetést kapott az idős vakok érdekvédelme terén nyújtott tevékenységéért.

— Március 8-án Szolnokon megtekintettük a magyarországi és több szocialista ország, köztük az NDK, Bulgária, Csehszlovákia mozgássérültjeinek fotókiállítását.

— Április 1-én fogadtuk a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola IV. éves Szociális Szervező Szakos hallgatóit. Ez alkalomból a Főtitkár elvtárs adott tájékoztatást a hallgatóknak Szövetségünk munkájáról. Levetítettük a vakok életéről szóló amatőrfilmet és a Pécsi Körzeti Stúdió által készített filmet is.

— Május 3-án kerekasztal-értekezletet bonyolítottunk le a Vakok Állami Intézetével közös szervezésben; a Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportjának munkájáról, fejlődéséről, eredményeiről. A csoport gyógypedagógus, pszichológus és szociális szervező munkatársai előadásukban tájékoztatást adtak tapasztalataikról. Véleményünk szerint az utógondozási munka megszervezése még hátra van, ami szintén igen fontos feladat lenne.

— Október 5-én szövetségünk képviseltette magát a Magyar Rehabilitációs Társaság vándorgyűlésén Szombathelyen. Dr. Vas Tibor elvtársat a Társaság emlékéremmel tüntette ki, több évtizedes aktív ténykedéséért a rehabilitáció terén. Dr. Bódi István szerződést írt alá a Rehabilitációs Társaság és Szövetségünk együttműködéséről.

— Augusztus hónapban jelen voltunk a MAGYE X. Kongresszusán Budapesten. — Az 1981-es év kapcsán megszerveztük a látássérültek részére a genetikai tanácsadást. Dr. Czeizel Endre kandidátus személyesen is közreműködik a tanácsadásoknál. További lépésként a vakság genetikai okainak kutatására Czeizel doktor tanulmány készítését tervezi. A tanulmányhoz szövetségünk — szociológus segítségével — munkatársai és külső munkatársak révén felmérést végzett a szülőképes korú

(15—45 éves korig) látássérült lakosság körében, 300 személynél.

2. Kiadványok. — Ebben az évben fejeztük be a „Látás nélkül meghódított világ” című, dr. Pálhegyi Ferenc által szerkesztett könyv terítési munkálatait. — Meglevő kiadványainkat folyamatosan küldjük a vak gyermekek szüleinek, a speciális segítséget igénylőknek. A kiadványok propagálásában jelentős szervező tevékenységet fejtenek ki megyei szervezeteink.

— Különösen nagy sikere volt Kovács Csongor: „Ismerjük meg segítségük Öket” című kiadványának. A „Tanító” c. lapban megjelent ismertetés után az OPI és az ország tanítói levélben kérték a könyvet szövetségünktől. A kiadvány angol és orosz nyelvű fordítása most van nyomdában, valószínű, még ebben az évben megjelenik.

— Szeptemberben került ki nyomdából legújabb kiadványunk, melyet Csocsánné Horváth Emmy és Fintáné Őrsi Anikó írtak, címe: „Út az érettségig”. A könyvecske középiskolai tanárok részére készült útmutató, ami a vak diákok oktatásához, neveléséhez ad megfelelő támpontot. A könyvet a Művelődési Minisztériummal közösen jelentettük meg 2000 példányban. Az elsődleges terítési munkákat befejeztük, a további igényeket folyamatosan kielégítjük. Ebben a munkában is nagy segítségre vannak megyei szervezeteink javaslatokkal.

3. Sajtópropaganda. — A Vakok Világa tartalmi és formai színvonalára tovább emelkedett. Különösen a síkírású kiadvány tetszetős; minden havi számhoz grafikai illusztrációt is adunk, melyet Hentschel Antal mozgássérült fiatalember készít. — A sajtó ebben az évben is figyelemmel kísérte szövetségünk működését, országos és helyi lapok egyaránt közölték a látássérültekkel kapcsolatos cikkeket. — Továbbra is együttműködünk a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiójában folyó „Sorstársak” című műsor szerkesztő közösségével.

VIII. KAPCSOLATAINK MÁS SZERVEZETEKSEL

a) A Szövetség szakmai-gazdasági felügyeletét az Egészségügyi Minisztérium IX. Szociálpolitikai Önálló Osztálya, valamint a XIV. Pénzügyi és Vállalatfelügyeleti Főosztálya látja el. Segítségük a beszámolási időszakban is folyamatos volt. — Több országos hatáskörű szervvel már korábban is kialakult jó kapcsolatunk folyamatos maradt. A SZOT-tal, a Fővárosi Tanáccsal, a Magyar Vöröskereszttel, a Magyar Nők Országos Tanácsával, több honvédelmi és belügyi szervvel épültek ki ezen kapcsolatok, beszámolóinkban már több alkalommal adtunk tájékoztatást. 1982. októberében szövetségünk a Magyar Vöröskereszt VI. Kongresszusán képviseltette magát. — Folyelemre méltó a Fővárosi Tanács és a kerületi tanácsok által rendszeresen biztosított lakásjuttatás. Lakásra váró tagjaink természetesen vannak, ám a várakozási idő más igénylőkhöz képest rövidebb. A most befejeződött ötéves ciklus során a Fővárosi Tanácstól 25 lakást kaptunk. Lehetőség volt arra, hogy a juttatások révén felszabaduló, kisebb alapterületű és alacsonyabb komfortfokozatú lakásokra is bérlőket jelöljünk. Ennek révén a ciklus folyamán 29 lakásra történt e program keretében bérlőkijelölés. — Jól együttműködtünk a társszövetségekkel. — A Szociális Intézetek Központja mellett működő, az Egészségügyi Minisztériummal együttesen szervezett szakmai kollégium a beszámolási időszakban két ülést tartott. Mint a kollégium tagja, a Szövetség főtitkára ezeken részt vett.

IX. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

— 1982-ben meghívottként részt vettünk a Csehszlovák Rökkantak Szövetsége megalakulásának 30. évfordulójára rendezett ünnepségen. Szövetségünket dr. Bódi István és Pálffy Lászlóné képviselte. Az ünnepségen a Csehszlovák Rökkantak Szövetsége legmagasabb kitüntetését

kaptuk meg valamennyi képviselt szövetséggel együtt.

— Oslóban európai propaganda konferencián vett részt dr. Bódi István főtitkár és helyettese, Daru Geróné.

— Nyomda- és könyvtárvezetők részére tartottak tanácskozást október utolsó hetében Csehszlovákiában, Prágában. A tanácskozáson Gubuznai Imre és Pálffy Lászlóné vett részt.

— Novemberben Sonnenbergben „A látássérültek rehabilitációja” címmel rendeznek szakmai értekezletet, melyen Pálffy Lászlóné képviseli szövetségünket.

— Májusban szociálpolitikai delegációt fogadtunk székházunkban az NDK-ból.

X. HATÁROZATI JAVASLATOK A MEGVÁLASZTANDÓ KÖZPONTI ELNÖKSÉG MUNKÁJÁNAK SEGÍTÉSÉHEZ

A Központi Elnökség megállapítja, hogy a ciklusra kitűzött feladatok nagy részét — együttműködve a hivatali szervezettel — teljesíteni tudta. 1978-ban megünnepeztük a Honfőrsz Kórus alapításának 50. évfordulóját, továbbá megemlékeztünk a Szövetség megalakulásának 60. évfordulójáról is. Az évforduló kapcsán számos aktivistánk részesült magas kitüntetésben, csakúgy, mint ez történt sportolóink vonatkozásában 1981-ben, a Rökkantak Nemzetközi Évének kapcsán. — Eredményként könyveli el az Elnökség a kedvezményes és ingyenes segédeszköz juttatás rendszeressé tételét. Figyelemre méltó az eszközök körének fokozatos bővülése, mely eredményeket különösen a ciklus utolsó két évében értük el. — Jelentősnek tartjuk a látássérültek sporttevékenységi körének bővülését is, nevezetesen a csergőlabda-játék bevezetését a fővárosban és már vidéken is. A sporttevékenységhez közel álló jógázást is kezdjük meghonosítani tagtársaink között.

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének 1977-ben megvá-

lasztott Központi Elnöksége megállapítja, hogy a megválasztandó testület munkája a korábbinál nehezebb körülmények között kezdődik. A megszorításoktól terhes gazdasági körülményeink között is fejleszteni kell azonban a tagság szociális-kulturális ellátását. Tudomásul kell vennünk, hogy az állami költségvetésből biztosított anyagi támogatás mértéke a közeljövőben nem fokozható a kívánt és jogos mértékben, a testület ezért — a hivatali szervezettel együttműködve, a látássérültek közösségi és egyéni tudatát nem sértő lehetőségek, módszerek felhasználásával — társadalmi és egyéni pénz-, továbbá más jellegű forrásokat keressen és vegyen igénybe.

Csak példaszerűen hivatkozunk itt a korábbi években is kapott nagy értékű társadalmi munkára (Vakvezető Kutyaképző Iskola, a Hajdú-Bihar megyei szervezet helyisége, stb.). Tartsa feladatának az Elnökség az elért eredmények szinttartását, sőt azoknak a lehetőség szerinti továbbfejlesztését, bővítését is.

Figyelemmel kell lenni a káderutánpótlás szempontjaira is. Vállalja ezért a testület, hogy az MSZMP Központi Bizottságának politikai bizottsága által 1967. májusában elfogadott határozatában és az 1001/1968-as kormányhatározat szellemében a hármas követelmény szem előtt tartása mellett a kádernevelést és utánpótlást irányítja.

Ezek megvalósításának érdekében a Központi Elnökség 1983—87 közötti időre az alábbi feladatokat tűzze ki.

I. EGYESÜLETI ÉLET FEJLESZTÉSE

1. Az alapszabály módosítása, esetleg új alapszabály kidolgozása.

Az 1976-ban elfogadott és kiadott alapszabály számos rendelkezése, megállapítása felülvizsgálandó. Pl.: a szövetségi tagság előfeltételeinek meghatározása, a Szövetség feladatainak meghatározása.

2. A megyei szervezetek önállóságának fokozása.

Vizsgálandó a megyei szervezetek önálló jogi személyként való működése, a szükséges személyi, anyagi feltételek biztosításával. Az esetleges megvalósításnál a fokozatosság elvét kell érvényesíteni.

3. A körzeti csoportok működésének szervezettebbé tétele, tagjakkal az eddigieknél szorosabb kapcsolat kialakítása.

Szorgalmazni kell a csoportelnökök részére díjazás (munkabér) megállapítását.

II. SZAKMAI, SZOCIÁLIS CÉLKITŰZÉSEK

4 a) Más szervekkel együttműködve bővíteni kell a látássérültek foglalkoztatási lehetőségeit. Létre kell hozni ezen célra egy bizottságot, melyben az Elnökség, ill. a Szövetség megfelelő képviselőjét delegálni kell.

b) Sürgősen vizsgálni kell, hogy a QA rendszerű telefonközpontokhoz a kezelő segédeszköz elkészítése milyen stádiumban van. A prototípust, annak kivitelezését, és a sorozatgyártást nekünk is siettetni kell.

c) Mind a foglalkoztatáshoz, mind a tanulásához, művelődéshez fokozni kell a segédeszköz ellátást. A jelenlegi akciót bővíteni kell, az eszközök körét szélesíteni, a kedvezmény mértéke is növelhető. Szorgalmazza továbbá a testület a Rökkantak Nemzetközi Évére kilátásba helyezett Segédeszköz Bolt megnyitását.

d) A következő öt év során felülvizsgálandónak tartjuk a nyugdíjasok részére folyósított vakok személyi járadékát. 1971-ben minden jogosult 500,— Ft-ot kapott, ám a nyugdíjasok ellátása e kategóriában lényegében nem változott, indokolt korrekciót tartunk szükségesnek.

e) Korszerűsíteni kell az utaztatási jogszabály előírásait.

f) Az üdültetési lehetőséget bővíteni kell. Felvethető, hogy saját részünkre kaphassunk nagyobb üdülőt, vagy a SZOT révén növeljük a beutalók számát.

III. A SZERVEZETI, HIVATALI MUNKA JAVÍTÁSA, RENDEZVÉNYEK, ANYAGI FORRÁSOK

5. A Szövetség hivatali szervezetenek szervezeti működési szabályzatának elkészítése.

6. Szabályzat kibocsátása a megyei szervezetek részére.

7. Az állami támogatás növelése külső és belső anyagi források révén, különösen:

a) a tagdíjak emelésével;

b) kiadványaink előfizetési díjának növelésével;

c) sorsjegy játékok kezdeményezése meghatározott céllal. (Üdülő, költségesebb segédeszközök beszerzése.)

d) Magánszemélyek befizetéseinek szorgalmazása az adományszámlára.

IV. NEMZETKÖZI KAPCSOLATAINK KISZÉLESÍTÉSE ÉS ELMÉLYÍTÉSE

8. 1984-ben meg kell rendezni a vakügyi folyóiratok főszerkesztőinek, szerkesztőinek budapesti konferenciáját.

9. A Zenei Szakosztállyal meg kell vizsgálni egy nemzetközi zenei verseny megtartásának lehetőségét, a versenyt esetleg lebonyolítjuk.

10. Különböző nemzetközi összejöveteleken, konferenciákon a Szövetség lehetőleg minél gyakrabban képviseltesse magát.

TISZTELT KÜLDÖTT TAGTÁRSAK!

A Központi Elnökség és a Szövetség hivatali szervezete az ötéves ciklus során — így e mostani beszámolóiban is — eredményes munkavégzésre törekedett. Néhány kitűzött feladat nem teljesült még, ezek objektív akadályokra ve-

zethetők vissza. Reméljük, hogy a következő ötéves ciklus során a megválasztott tisztségviselők és az alkalmazottak jó munkája révén az eddig elért eredmények gyarapítására is lehetőség lesz. — Küldött Tagtársaink és a felemntését kérő Központi Elnökség nevében köszönetünket fejezzük ki ezúton is valamennyi tagtársunknak, akik az elmúlt ciklus során tagságunk érdekében tevékenykedtek.

Kérjük a küldötteket, hogy a Küldöttközgyűlésen hozzászólásaikkal, javaslataikkal segítsék most is, és a jövőben is az elnökségi testület további munkáját. Az előterjesztett beszámoló, valamint a határozati javaslati anyag megvitatását és elfogadását ezúton is kérjük.

Budapest, 1982. október—november

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének Központi Elnöksége

Tájékoztató az Országos küldöttközgyűlésről

Az Országos Küldöttközgyűlést 1982. december 4-én és 5-én tartottuk meg budapesti székházunk nagy előadótermében. December 4-én, szombaton délelőtt fél 11-kor Csengeri József alelnök megnyitotta a tanácskozást, üdvözölte a küldötteket és a meghívott vendégeket.

Az Egészségügyi Minisztériumot dr. Szegedi Tamásné főosztályvezető, és dr. József Péter, a Szociálpolitikai Önálló Osztály főelőadója képviselte. A XIV. kerületi Pártbizottság részéről Gergely András instruktur volt jelen. A Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalattól Köves Gábor igazgató, a Magyar Vöröskereszttől Demeter Istvánné, a Hazafias Népfront képviselőjében Lőrinczi Józsefné jött el a tanácskozásra. A Magyar Rehabilitációs Társaságot Rózsa László, a Népszabadságot Rózsa József képviselte.

Csengeri József alelnök beszédében a bel- és külpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Majd az ifjúság helyzetét elemezte és hangsúlyozta, hogy szövetségünk egyik legfontosabb feladata a kádernevelés, az ifjúsággal való gondos foglalkozás.

Ezután a küldöttek megválasztották: a jegyzőt, a jelölő és a szavazatszedő bizottságot. Az alelnök elsőként felkérte dr. Bódi István főtitkárt, hogy a küldöttekhez már

korábban eljuttatott és jelen számunkban közre adott küldöttközgyűlési beszámolóhoz szóbeli kiegészítést fűzzön.

A főtitkár egyebek között elmondta, hogy jó kapcsolatokat igyekszünk kialakítani a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetségével és a többi társszervekkel. Megemlítette még többek között, hogy megyei szervezeteink ebben az évben sok helyen gyarapodtak, új helyiségekhez jutottak, vagy a meglévőket bővítették.

A főtitkár kiegészítő szavai után az alelnök megnyitotta a vitát, melyben 22 felszólaló mondta el gondolatait a beszámolóról, a Központi Elnökség munkájáról, sokan közérdekű javaslatokat tettek. Ezen a helyen csupán néhány felszólalásról tehetünk említést. Az első között fejtette ki véleményét dr. Szigeti György, Baranya megye küldötte, aki a foglalkozási rehabilitáció kiterjesztését szorgalmazta a bedolgozói hálózat szélesítésével. Felszólalt e tudósítás szerzője is, aki tájékoztatót adott a gyógymaszszór szakcsoport munkájáról. Elmondta azt is, hogy a gyógymaszszórképzést mintegy kéthónapos gyakorlati oktatással meghosszabbítjuk. Beszélt az elhelyezkedés nehézségeiről, megemlítette a telefonközpont-kezelők gondjait, ame-

lyek elsősorban a mind modernebb alközpontok üzemeltetéséből fakadnak. Röviden szolt továbbá arról, hogy részt vett a Magyar Rehabilitációs Társaság Nyíregyházán megtartott értekezletén, ahol ugyancsak a foglalkozási rehabilitáció legfontosabb kérdéseivel foglalkoztak.

Nagy György budapesti küldött a segédeszköz-bolt megvalósítását szorgalmazta, véleménye szerint a szövetkezeti bolthálózatba talán be lehetne kapcsolni a leendő segédeszköz-boltot is.

Felettes szervünk képviselője, dr. Szegedi Tamásné főosztályvezető is felszólalt, elismeréssel szolt szövetésünk munkájáról és hangsúlyozta azt, hogy az elkövetkező évek feladatait talán nehezebb körülmények között tudjuk megoldani, de eltökélt szándékunk, hogy a szociálpolitikában elért eredményeket nemcsak megtartsuk, hanem lehetőségeinkhez mérten fejlesszük is. A főosztályvezető a leköszönő elnökségnek elismerését fejezte ki és az újonnan megválasztott vezető testületnek sikereiben gazdag eredményes munkát kívánt a következő öt esztendőre.

A felszólalásokra a főtitkár választott, majd Csengeri József alelnök a Központi Elnökség nevében lemondott.

Másnap, december 5-én titkos szavazással választották meg a küldöttek a 13 tagból és 3 póttagból álló Központi Elnökséget. Sor került továbbá a Fegyelmi, az Oktatási, a Kulturális és a Rehabilitációs Bizottság tagjainak megválasztására is nyílt szavazással.

Elismeréssel kell szólnunk a szavazást levezető elnök munkájáról. Kis János elvtárs, az Országos Találmányi Hivatal telefonkezelője kitűnően látta el feladatát, jó időérzékkel, udvarias határozottsággal és nem utolsósorban közvetlen hangulatot teremtve irányította a fontos eseményt.

A küldöttek bizalmát a következő személyek kapták meg:

KÖZPONTI ELNÖKSÉG

Rendes tagok:

Barna Zoltán *zenetanár, a Vakok Világa szerkesztője,*

dr. Bódi István *főtitkár,*

Csengeri József, *a Hajdú-Bihar megyei Szervezet titkára (alelnök),*

Erhardt Józsefné dr. Molnár Katalin, *a Fővárosi Keze- és Seprűgyártó Vállalat Személyzeti Osztályának vezetője,*

Gerdelics Ferenc *főelőadó, (jegyző),*

dr. Hohl József, *zene- és filozófia tanár,*

dr. Jáksó László, *a szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat igazgatója (alelnök),*

Nagy Ernő, *a Győr-Sopron megyei Szervezet titkára,*

Pinviczki György, *a Budapesti- és Pest megyei Szervezet titkára,*

dr. Szabó Károly, *intézeti igazgató, a Vas megyei szervezet titkára,*

dr. Szél Lajos *vállalati jogász (Debrecen),*

Szemerédi István *szakmai csoportvezető (alelnök),*

dr. Szigeti György, *Pécs Városi Tanács jogtanácsosa, a Baranya megyei Szervezet titkára.*

Póttagok:

Kiss Sándor *nyugalmazott alezre-des,*

Lak István *tanár,*

dr. Molnár Antal *jogtanácsos.*

FEGYELMI BIZOTTSÁG

Elnök:

Erhardt Józsefné dr. Molnár Katalin *személyzeti osztályvezető,*

Tagok:

Gubuznai Imre, *a Braille Nyomda vezetője,*

dr. Pallaghy Pál *vállalati jogász,*

Póttagok:

Nagy Gyuláné Temmel Mária *tanár,*

Auerweck Imre *gyógymasszőr.*

OKTATÁSI BIZOTTSÁG

Elnök:

Szemerédi István *szakmai csoportvezető,*

Tagok:

Borbély Lajosné *tanár,*

Kiss Sándor *nyugalmazott alezre-des,*

Kuminka Györgyné *tanár,*

Varró Attila *zenetanár,*

Póttagok:

Nyúl Győző, *a Braille Nyomda korrektora,*

Sajtos Györgyné, *a Fővárosi Keze- és Seprűgyártó Vállalat szb-titkára.*

KULTURÁLIS BIZOTTSÁG

Elnök:

Lak István *tanár,*

Tagok:

Dénes József, *a Wesselényi Sportkör elnöke,*

Nyúl Győző *korrektor.*

Póttagok:

Hirth Ignác *programozó,*

Kiss János (Gödöllő), *lapunk egészségügyi rovatának vezetője.*

REHABILITÁCIÓS BIZOTTSÁG

Elnök:

dr. Jáksó László *vállalati igazgató.*

Tagok:

dr. Molnár Antal, a Keze- és Sep-
rűgyártó Vállalat jogtanácsosa,
Szemerédi István szakmai cso-
portvezető.

Póttagok:

Erhartné dr. Molnár Katalin sze-
mélyzeti osztályvezető,
Pinviczki György, a Budapesti és
Pest megyei szervezet titkára.

Gratulálunk a megválasztott új
elnökségnek és a bizottságok tag-
jainak.

VENDÉGSZEREPLÉS SZOLNOKON

A Szolnoki Cukorgyár Művelődé-
si Házában színvonalas előadásra
került sor 1982. december 12-én, va-
sárnap délután szövetségünk buda-
pesti zenekarának, szólistáinak és a
Pasztorek Mihály Színjátszócsoport
néhány tagjának részvételével. Az
idős emberek éve alkalmából a vál-
lalat vezetősége a nyugdíjasoknak
ajánlotta fel a műsort, belépődíj
nem volt. Az üzem kultúrosával,
Munkácsy Lajosnéval együtt érte-
sítettük a Szolnokon működő nyug-
díjas klubok és szervezetek tagsá-
gát.

Az előadás komolyzenével, Bach
és Mozart muzsikával kezdődött,
majd operettrészletekkel és köny-
nyű zenével folytatódott. A progra-
mot prózai művek színesítették. A
szereplőket a nagyszámú közönség
hálás tapsal jutalmazta.

Ezúton mondunk köszönetet a Bu-
dapestről érkezett muzikusoknak,
szólistáknak, színjátszóknak, vala-
mint a Szolnoki Cukorgyár vezetősé-
gének és kultúrosának ezért a jól
sikerült, szép műsorért.

*Németh László ügyintéző és
Váradi Gyuláné titkár
írásának felhasználásával
készült.*

Kitüntetések November 7-re

A Nagy Októberi Szocialista For-
radalom évfordulója alkalmából dr.
Schulteisz Emil egészségügyi mi-
niszter az egészségügy és a szociál-
politika terén kiváló munkát vég-
zett személyeknek magas kitünteté-
seket nyújtott át. A kitüntetettek
között két sorstársunk is szerepelt,
Pinviczki György, a Budapesti és a
Pest megyei Szervezet titkára, va-
lamint Vantara András, a Békés

megyei Szervezet titkára. Mindket-
tjüknek a Munka Érdemrend
bronz fokozatát adományozták.

A miniszter rövid beszédben méltá-
totta a jelenlevők érdemeit, melye-
ket az Elnöki Tanács ebben a ma-
gas elismerésben részesített. Továb-
bi eredményes munkát és jó egész-
séget kívánt valamennyiüknek.

Szövetségünk nevében is gratulá-
lunk Pinviczki Györgynek és Van-
tara Andrásnak.

Szerkesztőség

Megyei szervezeteink életéből

ÉRTEKEZLET SOMOGYBAN

Megyei szervezetünk telefonkezelői szakcsoportja 1982. október 29-én délután értekezletet tartott telefonalközpont-kezelőink részére Kaposvárott, a Városi és Járási Sportfelügyelőség Dózsa György úti helyiségében. Juhász Imre a szakcsoport elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd bejelentette az értekezlet napirendjét, amely a telefonalközpont-kezelők tanfolyamának előkészítésével, megszervezésével foglalkozott. Juhász Imre a napirend kapcsán többek között a következőket mondotta: „minden telefonalközpont-kezelő részére fontos a tanfolyam elvégzése, az eredményesebb munka érdekében. Ha megyei szervezetünknel 15 személy jelentkezik, akkor részükre külön tartják meg a tanfolyamot. A tanfolyam résztvevői 70 óra alatt sajátítják el a szükséges tananyagot. A hallgatók a tanfolyam befejezésekor vizsgát tesznek a Pécsi Postaigazgatóság vizsgabizottsága előtt.” Az előadó kérte a jelenlevőket, hogy minél többen jelentkezzenek a tanfolyamra. A továbbiakban felszólalások következtek. Az értekezlet eredményes volt, mert a jelenlevők többsége jelentkezett a tanfolyamra. A tanácskozás a szakcsoport elnökének zárszavával ért véget.

Csik Lajos

HELYISÉGAVATÓ CSONGRÁD MEGYÉBEN

Központunk meghívót kapott a Csongrád megyei Szervezettől, hogy vegyünk részt helyiségavató ünnepségükön, amelyre 1982. november 29-én került sor Szegeden.

A meghívásnak eleget téve az ünnepélyes átadásra dr. Bódi István főtitkár, Seres Gáborné instruktor és e sorok írója utazott le. Ez al-

kalommal a megyei szervezet elnöksége aktívaértekezletet hívott össze, amelyen tájékoztatták a jelenlevőket az intézmény munkájáról és a klubhelyiség létrejöttének körülményeiről.

A Bocskai utcai irodába egymás után érkeztek a vendégek. Szeged Megyei Városi Tanácsát dr. Csengő Tibor, a DÉGÁZ-t dr. Varga János, az IKV-t dr. Kószó József képviselte.

Suti Lajos titkár megnyitója után dr. Csengő Tibor beszélt a tanács feladatairól, értékelte a megyei szervezet és a tanács között létrejött szerződést. Elismeréssel szö-

szövegség kulturális feladatainak teljesítéséről, és kifejezte azt a reményét, hogy ez az együttműködés még sok eredményt hoz a jövőben. A beszéd után dr. Jáksó László, a szervezet elnöke ünnepélyesen átvette a helyiséget.

A továbbiakban dr. Bódi István főtitkár Braille emlékérmét adott át Varga Jánosnak, a DÉGÁZ igazgatójának és dr. Kószó József IKV igazgatójának, vállalataik társadalmi munkával hozták helyre azt a 25 m²-es helyiséget, amellyel a megyei szervezet klubja bővült.

Majd jutalmakat osztottak ki a társadalmi munkások részére. Az ünnepség befejező aktusaként a megyei szervezet vendégül látta a résztvevőket, a kultúrcsoport kellemes, jó hangulatot teremtett.

*Vörös Istvánné
instruktor*

HELYISÉGAVATÓ GYŐRŰTT

1982. november 3. Győr-Sopron megyei szervezetünk életében különösen nevezetes nap volt. Ezen a napon avattuk Győr, Bartók Béla u. 29. szám alatt, megyei szervezetünk új helyiségét.

Az esős, őszi délután, amikor dr. Bódi István főtitkár és Szemerédi István szakmai csoportvezető társaságában megérkeztem az ünnepségre, már „telt ház” fogadott bennünket. Mintegy 60 vendég jött el az avatóra, — képviseltette magát a Városi Pártbizottság, a Megyei Tanács, a Városi Tanács és több más társadalmi szerv.

Nagy Ernő titkár ünnepi beszédén átütött a meghatottság érzése. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik sokat tettek azért, hogy e szép, kultúrált helyiséget kialakíthassák. Emléklapokat nyújtott át a megyei elnökség nevében e munkában részt vett brigádoknak és egyéni segítőknek, valamint köszönetét fejezte ki szövetségünknek a Rokkantak Nemzetközi Éve Megyei Bizottságának és az Északdunántúli Gázgyártó és Szolgáltató Vállalatnak a komoly anyagi támogatásért. Ez-

úton is köszönjük a Megyei Tanács Építési Osztályának, az AFIT V. Kun Béla szocialista brigádjának, a Cardó Bútorgyár XII. Pártkongresszus brigádjának, az ÉDÁSZ V. Győr, Bláthy Ottó és Petőfi Sándor brigádjainak, az ÉGÁZ Vállalat (Győr) Kékláng brigádjának, az Álami Építőipari Vállalatnak, a Győri Ingatlankezelő Vállalat Szinnyei Merse Pál brigádjának, a Kecsze- és Ostyagár tmc-üzemének és Kisalföld brigádjának, a Győri Széchenyi Nyomda klisé-brigádjának, a Tanácsi Építőipari Vállalat Munkácsi-, Radnóti- és Rákóczi brigádjának, Takács Györgynek, Fekete Gyulának, Berecz Istvánnak és az Építőanyagfuvarozási Vállalat több brigádjának — az önzetlen segítségét.

Az ünnepélyes hangulatot Bátor Árpádné, Németh Kálmánné, Fekete András, Pápai Péter és Nagy Ernő színvonalas műsora tette még melegebbé.

A remek vendéglátásért a Kristály Étterem dolgozóit és a Győri ÁFÉSZ Dobos József szocialista brigádját illeti köszönet.

A VAKVEZETŐ KUTYÁVAL KÖZLEKEDŐK SZAKCSOPORTJANAK HIRADÓJA

Október hó végén rendezték meg a Vakvezető Kutyakiképző Iskolában a vakvezető kutyával közlekedők második közlekedési ankétját. Témája a magyar vakvezető kutyaképzés és kutyatenyésztés volt. Szép számmal jöttek össze közlekedésbiztonsági és kinológus szakemberek, igazságügyi szakértők, nagy tapasztalattal rendelkező kutyatenyésztők és kutyakiképzők, valamint a vakvezető kutyával közlekedő sorstársak, akik közül többen már hosszú évek óta közlekednek jó biztonsággal vezető kutyáikkal és így e témákban komoly gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek. Az ankét célja egyértelműen a kutyával közlekedő vakok segítsége volt.

Az itt elhangzott előadásokból és felszólalásokból ragadunk ki részeket annak reményében, hogy ez segítségünkre lesz további fejlődésünkben és a kutyával való minél biztonságosabb közlekedésben.

Bevezetőjében dr. Kovács Zsolt kinológus, az iskola szaktanácsadó

Most néhány szóban bemutatom, milyen is a győriek új helyisége? Tulajdonképpen nem is egy helyiségről, hanem inkább kettőről kellene beszélni, mert ügyesen galériát alakítottak ki, s így a földszint az ügyfélfogadást szolgálja, míg a galéria klubdelutánok, műsorok rendezésére alkalmas.

Biztosak vagyunk abban, hogy a megye tagsága örömmel látogatja és rövidesen „belakja” új otthonát. A gyors sikerhez az is segít, hogy a régi helyiséghez közel van, így nem lesz nehéz rátalálni.

Győr-Sopron megyei munkatársainknak jó munkát, a tagságnak pedig az avatóhoz hasonló nagyon jó hangulatú rendezvényeket kívánunk az új helyen.

Seres Gáborné
előadó

ja hangsúlyozta: „... olyan emberek jöttek itt össze, akiknek egyrészt a kutya jelent valamit, másrészt, akik értik, hogy vannak emberek, akiknek a kutya nagyon sokat jelent. A társadalom minden rétegéből ülünk itt, — mondotta — az egyetemi tanártól a gyakorlati kutyatenyésztőig és oktatóig.”

Összejövetelünk fő célját három pontban foglalta össze: Szerencsésnek tarja azt, ha a kutyával hivatalból foglalkozó kinológusok, állatorvosok, egyéb szakemberek és a kutyával a szakma szabályai szerint, de amatőr módon foglalkozó emberek is elmondják azoknak a jelenlévő vak embertársaiknak a kutyával kapcsolatos nézetüket, véleményüket, akik nyilvánvalóan jártasak a kutyával való bánásmódban, az ezzel kapcsolatos napi gondokban és a kiképzés mesterfogásaiban.

Összejövetelünk másik célja az, hogy a kinológusok és a kutyatenyésztők, az elméleti és a gyakorlati emberek megbeszéljenek néhány kérdést, ami a vakvezető kutyával kapcsolatban felmerülne. Ezek kétirányúak lehetnek, az egyik az, hogy milyen legyen az a kutya, amelyikre egy vak ember közlekedését rábízhatjuk, a másik, hogy milyen legyen az a vak ember, akinek személyiségére, pszichikumára, talpraesettségére nyugodtan számíthatunk. Harmadszor: jó ötleteket várunk, mi módon tudnánk biztosítani iskolánk részére jó, minden szempontból megfelelő kutyautánpótlást.

Dr. Karaszon Dénes c. egyetemi docens, tudományos főmunkatárs előadásában visszatekintett a múltba. A kutya és az ember közti kapcsolat nagyon régi, nem az ember szelídítette meg a kutyát, hanem a kutya csatlakozott az emberhez. A kutya kereste az ember barátságát, társává akart lenni. Ezt az alap-

tételt kell a vakoknak is figyelembe venniük, tehát azt, hogy nem leigázom a kutyát, és nem megtöröm a kutyát, és nem kényszerítem arra, hogy vezessen engem, hanem a kutya társam, meg kell tanulnom a kutyához alkalmazkodni, tehát tanulja meg a vak ember a kutyát követni. Ez az alaptétele annak a kapcsolatnak, mely az ember és a kutya között ez esetben fennáll.

Egy kutya tulajdonképpen csak arra képes, amire ő örökletesen, faj, fajtajellegénél fogva alkalmas. Tehát nem lehet egy kutyát olyasmire megtanítani, amihez azért nem ért, mert az agyveleje nincs úgy felépítve, hogy azt a tevékenységet elvégezze. Hozzáállásunk a vakvezető kutya kiképzéséhez nem az, hogy fegyellemmel, kényszerrel, kényszerítő eszközökkel ráparancsolunk a kutyára, hogy akkor az majd, mint egy beprogramozott automata végrehajtja parancsunkat, hanem tudomásul kell venni, hogy a kutyában, és pedig elsősorban a nőstényekben örökletesen beletáplált tulajdonság az, hogy tanítsa a kicsinyeit és vezesse a falkát. Tehát a benne lapangó vezetőképeséget kell továbbfejleszteni. A vakvezetés is csapatmunka. Ugyanúgy viselkedik egy vakvezető kutya, mint ahogy egy falkavezér viselkedik a csapatban, és ugyanúgy kell a vaknak kísérenie a kutyát, mint ahogy a falka kíséri a vezérét. Éppen ezért nagyon fontos a csapatmunkában a jó együttműködés, tehát nem kényszerrel, gorbombasággal, nem kegyetlen pattogó vezényszavakkal, hanem szeretettel, együttműködéssel kell kezelni a kutyát, és erre kell irányulnia a kiképzésnek is.

Dr. Bíró Andor egyetemi docens előadásából néhány gondolatot ragadunk ki. Előadásának témája a kutyatartás volt, az ember—kutya kapcsolat, a kutya a családban, a kutya és az urbanizáció, a kutya szízdása, illetve elismerése.

Manapság annyian szídják a kutyákat — kezdte előadását dr. Bíró Andor —, hogy egyedül ezt a támadást is nehéz lenne egy rövid előadás keretében kivédeni. Még ma is

sokakban él az a felfogás, hogy a kutya státuszszimbólum. Nekünk kell bebizonyítanunk azt, hogy nekünk, a mi körünkben, a mi családkban, a mi kezünkben a kutya igenis nem státuszszimbólum, hanem valami egészen más.

E téma mindennapos, e téma ott jár az utcán, két lábon, négy lábon, a kettő együtt hat lábon, a mi kezünkben. A téma ott hever az utcán, ott van, amikor a lakótelep tizedik emeletén becsengetve az ajtón, örült kutyaugatás fogad, mire az egész ház összecsődül. Az előbb vadul ugató kutya örömmel fogadja a belépőt, jól megnyalja, majd az asztalnál ülve, unalmában rágja a papucsot, a szék lábát. És itt kezdődnek a problémák. Ilyenek és ehhez hasonlóak miatt szídják a kutyát, és ezeken nekünk, nekünk kutyásoknak kell segíteni. Mert a kutyákat nem szereti mindenki. De nem baj, ne is szeresse! De nekünk kell odáig hatni, ha már nem szereti, legalább ne legyen ellensége!

A mai rohanó életben, a beton- és kőrengetegekben, a lakótelepeken lassan kihál a természet. A természet után sóvárgó ember valamiképpen próbálkozik azt magához közelebb hozni. Ki akváriummal, ki terráriummal, madarak, vagy zöld növény tartásával, és uram bocsá', mi azt merjük mondani, hogy a kutyával lopunk be egy maroknyi természetet az életünkbe. A kutyával, annak tartásával, ápolásával, és ha kell, azzal is, hogy ott bábáskodunk a kutyakölyök születésénél is. Hasznos házi állataink közül domesztikáció folytán a kutya került leginkább emberközelségbe azzal a magatartásformájával, amely az állatvilágban egyedül rá jellemző, az önként vállalt kötelezettség. Így került emberközelségbe, így lett társ, így lett családtag. A kutyával való ilyenforma együttélést természetesen úgy kell folytatni, hogy betarthassuk a szocialista együttélés szabályait.

A sok rossz, amit ráfognak a kutyákra legtöbbször nem az ő, hanem a kutyatartók hibája. A gazda tartsa szem előtt, hogy hová viszi sétálni, dolgát végezni a kutyáját! Ő

nevelje rá kutyáját a társasházban, közösségben való viselkedésre!

A kutya a családban, a kutya, mint családtag: ezt is helyesen kell értelmezni. A kutya túlzott emberiesítése mindenképpen helytelen. Sokan hozzák fel érvül, mennyi betegséget hoz be a családba a kutya. Babits professzor válasza erre a következő: „Ha évezredek alatt csak egyszer is pontosan igazolni lehetett volna, hogy a kutya közelsége az emberre nézve veszélyes, vagy betegséget visz át, vagy terjeszt, akkor a kutya rég megszűnt volna az ember barátja és minden más állatnál hűségesebb, tanulékonyabb, megbízhatóbb társa lenni.” Vannak egyes kutyabetegségek, melyek átterjedhetnek az emberre, de ha betartjuk az állattartás optimális higiéniáját, úgy ez nem fordulhat elő.

A kutya a mi részünkre társ, élettárs, olyan „valaki”, „aki” az életünket védi, minden lépésünkre vi-

gyáz. Az, hogy a kutyánkkal a mindennapos élet zajos forgatagából elvonulhatunk, ha csak pár percre is, a szabadba, ez felüdülést, ez gyógyulást jelent a ma embere számára. Egy svéd professzor találóan mondotta, hogy a ma emberének civilizációs betegsége elleni receptre a kutya van felírva. A kutya otthoni tartása jól bevált pedagógiai módszer a gyermeknevelésben is.

Azt, hogy mit jelent a vakok életében, azt azok tudják legjobban, akik a vakvezető kutya vezetőhámját fogva róják az utakat. Sok igazság van abban a mondásban: aki egy-két óráig akar boldog lenni, rúgjon be, aki egy-két évre akar boldogságot szerezni, nősüljön meg, aki egy életre szóló boldogságot akar, az tartson kutyát, éljen vele együtt és tartsa be az együttélés szabályait.

Az ankétról szóló tudósításunkat a következő számban folytatjuk.

FELHÍVÁS

Egyre több gondot okoz iskolánk számára a megfelelő, beiskolázásra alkalmas kutyák beszerzése. Ezért kérjük mindazokat, akik az alábbi feltételeknek megfelelő kutyákat felajánlani, vagy eladni tudnak, jelentkezzenek Zaharovics Mihály iskolavezetőnél, a 347-805 telefonon, vagy a csepeli iskolában (Duna-dülő sor, a strand mellett, a 48-as autóbusz végállomása mellett)!

Keresünk felajánlásra, vagy megvételre egy—másfél-éves német juhász szuka ivarú kutyákat, melyek nem támadó tulajdonságúak és családban nevelkedtek.

DR. GÖNCZI ALADÁRNÉ

A reneszánsz orvostudománya

A reneszánsz a XIV—XVI. század táján eltelt időszak, ez a kor a francia nyelvű [renaissance—újjászületés] elnevezést nyerte, melyben az irodalom, tudomány és művészetek hatalmas fejlődésnek indultak Nyugat- és Közép-Európában. Ez időben találkozunk a görög és római kultúra felelevenítésével, valamint a polgárság antifeudális törekvéseinek kibontakozásával. A feudalizmus = hűbériség olyan társadalmi rend, melyben a földesúri uralkodó osztály a dolgozó nép [jobbágyság] kizsákmányolására törekedve igyekezett a maga számára biztosítani a hatalmat. E korban fedezte fel Kolombusz Kristóf [1492] Amerikát és utána megnyíltak a kapuk a gyarmatosító európai kapitalizmus számára. Vasco de Gama [1469—1524] hajójával körül utazza Afrikát és eléri Indiát. Az európai hajósok kifosztják, becsapják és irgalmatlanul pusztítják a primitív népeket. Arannyal, ezüsttel, drágakövekkel megrakott hajóikkal gazdagítva Európa kincseit.

A felfedezett országokból új gyógyszerek segítik az európai betegellátást, ilyenek az ópium kámfor, kinin, kokain, gyógyfüvek, stb. E kor nagy szülöttje Leonardo da Vinci (1452—1519), akinek az orvostudomány fejlesztésében is nagy szerepe volt. Ő a világ egyik legnagyobb zsenije: festő, szobrász, matematikus, csillagász építész, stb. volt, aki az emberi test tanulmányozása céljából sok hullát boncolt és az izmok, ízületek, csontrendszer, szervek szerkezetéről és mechanizmusáról számos anatómiai rajtot és jegyzetet készített, amelynek nemcsak a művészetben, hanem az orvosi gyógyító munka fejlesztésében is értékes szolgáltatásokat tettek.

A régi gyógyszerekkel szemben ellenálló,

ismeretlen betegség, a vérbaj (syphilis, lues)—járvány terjedt el Európában a XV. században. Ennek okát részben abban keresték, hogy Kolombusz matrózai hurcolták be Amerikából, részben abban, hogy Közel-Keletről hozták Európába a keresztes háborús hadjáratokban kicsapongó életmódot folytató katonák. A járvány terjedésének fő oka ezek mellett bizonyára a fertőzés terjedését megakadályozó egészségügyi intézkedések ismeretének hiánya volt. Az első nagy európai vérbajjárvány VIII. Károly francia király olaszországi hadjárata után lépett fel. A támadás Nápoly elfoglalására irányult [1494—1495]. A nagy győzelem feletti öröm az élevezetek habzsolására serkentette a katonákat. A krónikás feljegyzései szerint „Bachus után Venus következett”, ennek nyomában pedig a vérbaj. A vérbaj kezdetleges tünetei a következők: bőrkiütés, később daganatok (gummák), fájdalmas fekélyek stb. A járványok idején sokan pusztulnak el vérbajban, nemcsak kis emberek, hanem még uralkodók is. Így I. Ferenc francia király vérbajban halt meg és VIII. Henrik angol király is vérbajos volt.

A vérbaj kezelésében a XVI. században mutatkozott némi javulás, amikor az arab orvosok eljárását megismerve higánnyal kezdték kezelni a betegeket. A hatásos vérbajgyógyítás a XX. század vívmánya, amelynek eszköze a Salvarsan-készítmények és az Antibiotikumok idejekorán történő alkalmazása. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a betegség kezdeti stádiumában történő szakkezelés elmulasztása napjainkban is jövátéhetetlen következményekkel járhat.

MINDENKI MEGELEGEDESÉRE

(Az 1982. Braille írás-olvasás
verseny kiértékelése.)

A jó szervezés egyben összefogást is jelent valamilyen cél érdekében.

Ilyen közös cél vezette mindazokat, akik munkájukkal hozzájárultak az 1982. november 28-án megrendezett Braille írás-olvasás-verseny színvonalas megrendezéséhez.

A vetélkedő délelőtt 10 órakor kezdődött el az írásversennyel, a meghirdetett fél 11 helyett, mert a Vakok Általános Iskolájából és Nevelőotthonából jött diákoknak az ebédet fél egyig el kellett fogyasztaniuk.

A felnőtt versenyzők inkább az olvasásban, míg a diákok az írásban jeleskedtek.

EREDMÉNYEK

Olvasáseredmények:

- I. díj Barna Mária
- II. díj Varga E. Katalin
- III. díj Horváth Zsuzsanna
- IV. díj Magyar Csaba tanuló
- V. díj Schuch Antal
- VI. díj Babics Zsuzsánna

Írásverseny:

- I. díj Varga E. Katalin
- II. díj Varga Ernő tanuló
- III. díj Magyar Csaba tanuló
- IV. díj Schuch Antal
- V. díj Barna Mária
- VI. díj Babics Zsuzsánna

Kiss Mihály
kulturális főszerkesztő

FELHÍVÁS!

Szövetségünk budapesti és Pest megyei szervezetének zenekara nem hivatásos, de megfelelő tudással rendelkező csellistát keres.

Részletes felvilágosítást ad Zsolnay Ágoston karnagy (Telefon: 275-915) és a szövetség kulturális főszerkesztője, Kiss Mihály (Telefon: 210-440/28).

Felhívás versmondó versenyre

Szövetségünk budapesti székházában 1983. április 16-án, szombaton fél 11-kor országos versmondó versenyt rendezünk.

Arra való tekintettel, hogy 1982-ben Arany Jánosra emlékeztünk, 1983-ban pedig Petőfi Sándorra; e két költő egy-egy versét kell elmondaniuk a résztvevőknek. Mindkét költő verseiből szabadon lehet választani. A bíráló bizottság elnökül Bodor Tibor színművészt szeretnénk felkérni. A versenyzők a

vetélkedő előtt legalább két héttel jelezzék részvételüket. A vidékről jött versenyzők tüntessék föl Budapestre való érkezésük várható időpontját. Elsősorban a vidéki sors társak ebédjéről szeretnénk hidegtál formájában gondoskodni.

Várjuk versszerető tagjaink jelentkezését és szeretettel várjuk az irodalomkedvelő közönség megjelenését is.

Kiss Mihály
kulturális főszerkesztő

Ablak

„Szolidaritás a rokkantakkal”

A vietnami tájékoztató utazás benyomásai
(Megjelent „Blindenselbsthilfe” című folyóirat 1982. novemberi számában.)
Írta: Gerhard Reichmann. Fordította: Nyul Győző.

(A következő beszámoló dokumentum- és egyúttal útleíró jellegű próbálkozás. Az indokínai megbízható jelentések és statisztikák a rokkantak gondozásáról és a szemmel kapcsolatos egészségügyi területekről, vagy már elavultak, vagy nem is állnak rendelkezésre. Számos egyéni beszélgetést folytattam, hogy néhány adatot és tényt gyűjtsek össze; ennél főként beszélgető partnereim és azok mindenkor tolmácsainak szóbeli közléseire voltam utalva. Ezért e riport nem támaszthat igényt a tényanyag teljességére.

Végül megemlíthető még, hogy a szubjektív benyomásokat és élményeket tudatosan együtt dolgoztam fel. Egyrészt azért, hogy az olvasót ne fosszam meg attól a légkörtől, amely a látogatást kísérte; másrészt azért, hogy megmutassam, saját tapasztalatom régebbi véleményemet és előítéleteimet kétségesnek és tartatalannak tünteti fel. Ahogyan ezt a vietnami közmondás is sejteti:

„Jobb egyszer látni, mint százszor hallani.”)

A több, mint 30 évig tartó, majdnem szakadatlan háborús és rendkívüli állapot Vietnam lakóinak elképzelhetetlen szenvedést hozott. A rokkantak és árvák száma jóval magasabb, mint más fejlődő országban. A következő tényadatok is ezt tükrözik: A legújabb becslések szerint a rokkantak aránya az összlakosság mintegy 2,4%-a, ez hozzávetőleg 1 192 800 fő. Ennek majdnem 80%-a háborús sérült, s nagy része a polgári lakosság közül került ki.

Az ismert háborús sérülések, valamint a más behatások által keletkezett megrokkánások mellett az egészségügyi és szociális hatóságoknak olyan problémái is vannak, amelyek ellen más módon kell harcolni. Az amerikaiak által 1967 és 1971 között Vietnam fölött leszárt nagy mennyiségű lombtalanító szer hatásai, főként a Herbizid 245—T

„sárga gáz”, amely ma koraszülésekben és az újszülöttek fejlődési rendellenességeiben (végtag-elhváltozások, agyi károsodások) nyilvánul meg. Valamint Dél-Vietnamban a közvetett háborús tragédiák: a kábítószer elterjedése, a prostitúció szociális következménye, és végül a több, mint 800 ezer árva gyermek.

További adatok: Vietnamban mintegy 2,8 ezrelék, vagyis 151 200 nyilvántartott teljes vak van, ebből 45 900 északon él, 105 300 pedig délen. Ezeknek az embereknek 77%-a háborús vak, 20%-a fertőző betegségek és alultápláltság következtében vakult meg, a fennmaradó 3% a veleszületett látáskárosult. Egyedül Ho Shi Minh-város, a korábbi Saigon területén 13 260 vakot kell ellátni, Hanoi-ban pedig 4 369-et.

Vietnamban a vak gyermekek számára csupán egyetlen iskola van, a Nguyen Dinh Chiou — Vakok Iskolája — Saigonban. Ezen kívül még néhány gyógypedagógiai osztály működik Haiphongban és Ha Nam Ninh tartomány egyik kisebb helységében (mindkettő Észak-Vietnamban).

Nyugati értelemben vett tréning, vagy rehabilitációs központok jóllehet nincsenek, azonban sok vak dolgozik kisebb műhelyekben, ahol gumitömítéseket és -gyűrűket, küllőket, egyszerű elektrotechnikai készülékeket (mint pl.: transzformátorokat), ajtóreteszeket, kapákat, kilincseket és más vasárut, valamint asztalos árut gyártanak. A viszonylag fiatal vietnami Nemzeti Vakok Szövetsége, amelyet 1979. április 17-én alapítottak, nagyon aktív és tevékeny. Jelenleg több, mint 60 körzeti és körzeti szövetséggel rendelkezik, amelyek mindenekelőtt a képzéssel, a munkábaállítással, a szociális gondozással és a szabad idő hasznosításával törődnek.

A vakok szövetsége szervezi a vakokat oktató tanárok részére a speciális tanfolyamokat, küldi a felnőtt vakokat gyógypedagógiai tanfolyamokra, berendezzi a vakok könyvtárát pontírással és kazettás művekkel.

1981-ben Hanoi-ban létesített a hollandiai amsterdami szabad egyetem egy pontírással nyomdát a vakok szövetsége részére. Amint nekem Le Hong Thuy, a hanoi helyi szövetség elnökségének vak tagja elmagyarázta, jobban is ki tudnák használni, ha több Braille papír állna rendelkezésükre. Mivel a vakok szövetségének 16 éves kortól lehetnek a vakok tagjai, a mintegy 200 vak gyermekről Hanoi-ban a Művelődésügyi és Népjóléti Minisztérium gondoskodik. Sok gyermek kényszerűségből a normális iskolák osztályait látogatja, de mellette gyógypedagógiai képzést is kap a vakokat oktató tanároktól. Jelenleg Vietnamnak 100 pontírást oktató tanára van, akik gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt rendeznek tanfolyamokat. A vakok szövetsége és az illetékes minisztériumok e területen szorosan együttműködnek.

Hanoi-ban 200 vak tanuló részére 30 gyógypedagógiai osztályt rendeztek be, ezek közül kilencben esti tanfolyamra is sor kerül, ötven idősebb vak részére.

Vannak-e vak munkanélküliek? Kapnak-e támogatást a Népjóléti Minisztériumtól? A rokkantak termelő műhelyei, ahol általában 10–20, alkalmanként 100 ember is dolgozik, konkurrálnak az állami szövetkezeti rendszeren belül minden más normál üzemmel. Ha azonban súlyos értékesítési nehézségeik támadnak, termékeiket közvetlenül az állam vásárolja fel.

Hanoi minden kerületében létesítettek műhelyt a vakok részére, és a bérezés a munka szerinti elosztás elve alapján történik. Havi keresetük 50 és 200 dong között van (1 dong = kb. 4 Forint). Az üzemek többségében három műszakban dolgoznak.

Nguyen Van Vong, a kikötőváros, Haiphong vakok szövetségének elnöke mutatott nekem egy fonóipari műhelyt, ahol kézzel dolgoztak és egy üveges műhelyt, ezek egy utcában, egymással szemben vannak. Amikor itt, e városrészben az amerikai légitámadás alkalmával 1972. április 16-án B-52-es bombázók

számtalan lövedéke robbant és kőkövön nem maradt, nyolc sorstárs halt meg, akik mindnyájan a francia indokínai háborúban veszítették el látásukat. Ha titkos szolgálatunk idejében nem szerez tudomást a támadás tervéről, s a területet nem ürítik ki, mindnyájan meghaltunk volna.

Az 1600 haiphongi vak közül több, mint 60% a franciák, a japánok és az amerikaiak ellen vívott küzdelem háborús áldozata. Amikor látogatásunk végén a 27 éves háborús vak zenész, Ngoc Thanh egy megragadó dalt adott elő gitáron, nekem nagyapámra kellett gondolnom, aki 19 évesen a Franciaországban levő német állások ellen intézett gáztámadáskor veszítette el látását és mindkét alkarját.

A hosszantartó nemzeti felszabadító harc szokatlan körülményei a rokkantak iránt, a lakosság figyelmére méltó együttérzést teremtettek meg. A vakokat a család és a társadalom más közösségeibe teljesértékű tagként állítják, s megkísérik, hogy őket a termelésbe a lehető leggyorsabban újra bekapcsolják. Itt a tartós háborús állapot hozzájárult ahhoz, hogy a szövetkezeti mozgalomban a munkaerő- és szakemberhiány miatt a rokkantakkal együttműködjének. A rokkantak természetesen büszkéek arra, hogy országuknak legjobb képességük szerint szolgálhatnak.

Khanh úr, a Ho Shi Minh városi helyi vakok szövetségének igazgatóhelyettese szerint a déli városrésznek 2123 vak lakosa van, közülük a még fiatal, 1979-ben alapított vakok Szövetsége 414-et tart tagként nyilván. Más szövetségekhez hasonlóan, főként idősebb vakokat foglalkoztatnak, a foglalkoztatottak 65%-a 45 évnél idősebb.

A vakok itt, délen ugyanúgy, mint északon, a részükre speciálisan berendezett műhelyekben dolgoznak, néhányan azonban remekül beilleszkedtek a normál üzemekbe is. A mozgékonyabb vakok egy része házi munkát is végez.

A hanoi szemklinikán kétszer is vendégül láttak. Ritkán tapasztal-

tam az itteninél szívélyesebb fogadtatást.

Dr. Dao Xuan Tra igazgató, dr. Nguyen Trong Nhan igazgatóhelyettes és egy ismert szemsebész megmutatta nekem a klinika minden osztályát — a föld alatti „bunkert” is, ahol a háború alatt operáltak.

Ha meggondoljuk, hogy ez Észak-Vietnam egyetlen olyan klinikája, ahol szemorvosokat képeznek, megdöbbenünk, ugyanis nekem úgy tűnik, hogy India egyes tartományiban a missziós szemklinikák fényűzöbben vannak berendezve, s mégis itt az elmaradott körülmények között is elvégezték a legkomplikáltabb műtéteket: a szürkehályog műtétektől a szaruhártya-plasztikáig, a zöldhályog műtétektől az ideghártya operációkig. Húsz vietnami szemorvos végez évente a szemklinikán, s áll munkába. Minden tanerő kizárólag docens, külföldi professzor itt nincsenek.

A viszonylagosan roskatagnak tűnő épület zsúfolt kórtermeket, rozszul felszerelt műtőket és gyógyszer-tárt foglal magában. Jelenleg is még minden szemüveghez szükséges lencsét importálnak. Egy lát-szerész műhelyt azonban a Politechnikai Főiskolán éppen most rendeznek be.

Dr. Nguyen mutatott nekem egy nemrég elvégzett felmérést: a lakosság mintegy 32%-a trachomában szenved; a trachomakomplikációk több, mint 14%-a vaksághoz vezet. A legtöbb gyógyszert importálják. Nguyen doktor szerint a szemkenőcs-szállítások messze nem kielégítők ahhoz, hogy az ország területén jelentkező szükségleteket fedezzék. A saját szemcseppgyártás időközben sok körzeti kórháznál megindult, mégis több tartományban a vízellátás és a feldolgozás nehézségei miatt a gyártás problematikus.

Kedvező hatást fejtenek ki Vietnamban az egészségügyi állomások, viszonylag sűrű hálózatai, ahol mintegy 460 asszisztens teljesít szolgálatot, mégis a majdnem 300 szemorvossal együtt egy több, mint 50 milliós ország számára túl kevesen vannak.

Megjelent a Népszava 1982. október 31-i számában

Botrány az operában

Nem mindennapi jelenetekre került sor a világhírű New York-i Metropolitan Operában. Ponchielli „Gioconda” című operájának előadásán, az első felvonás után, az indiszponált tenor átadta szerepét kollégájának, a beugró operaénekest viszont hatalmas humorással fogadta a közönség, s állandó zajos jelenetekkel kísérte énekét, amitől ez annyira ideges lett, hogy partner-nője megragadva a kezét, erőszakkal akadályozta meg a színpad elhagyásában. A karmester mindettől olyan sokkot kapott, hogy előbb megállította az előadást, majd fel kellett cserélni egy kollégájával, mert képtelen volt tovább vezényelni.

Kik voltak a rendkívüli előadás főszereplői? Nem akárhik! Az első számú tenor a világhírű szupersztár, Plácido Domingo volt, beugró partnere Carlo Bini, Laura szerepét Mignon Dunn alakította, a karmester pedig Giuseppe Patane volt.

De hát mi is történt? A viharos események azzal kezdődtek, hogy Plácido Domingo, aki kisebb meghűléssel küszködött, ennek ellenére vállalta a fellépést. A színpadon azonban csakhamar kiderült, hogy ami nem megy, azt kár erőltetni. Ezért az első felvonás után átadta a helyét Carlo Bininek, aki szintén ismert és jó képességű tenorista. Alig kezdte meg azonban a beugró tenor a második felvonás híres áriáját az ég és a tenger szépségéről, máris felhőrdült a közönség, amely attól kezdve egyetlen percig sem maradt nyugton.

Ekkor a mezzoszoprán énekesnő, Mignon Dunn sietett a segítségére, aki éppen csónakon siklott a színpadra. Kiszállt, hátat fordított a közönségnek, megragadta partnere kezét, és nem engedte el többé, nehogy Bini elmenekülhessen a színpadról. Amikor pedig saját áriája került sorra, átfogta Bini karját és

a dereka köré vont. A heves mozdulat folytán azonban a tenor keze kissé lejjebb csúszott a kellesténél, és a közönség harsány hahotával fogadta, hogy tiltott tájakra tévedt. Mignon Dunn igyekezett feltűnés nélkül a tapadó kezeket arrébb csúsztatni, és sajátos catch as catch can mérközés, valóságos „fogd, ahol éred” alakult ki a mezzoszoprán és a tenor között, a közönség nagy gaudiumára.

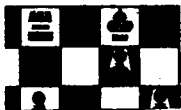
Ekkor vesztette el az idegeit a vezénylő karmester. Lekopogta a zenekart, és a közönség felé fordulva kikiáltott a zenekari árokból: „Legalább Ponchiellit tiszteljük, és ha valami nem tetszik, legfeljebb ne tapsoljanak!”

A harmadik felvonás vége után a karmester orvosi ápolásra szorult. csakhamar kiderült, hogy vérnyomása annyira felszaladt, ami már veszélyezteti az egészségét, és teljesen lehetetlenné teszi számára a további vezénylést. Ekkor ugrott be a negyedik felvonásra Eugene Kohn, az opera szintén nagy tudású dirigense, és így nagy nehezen sikerült befejezni a viszontagságos színjátékot.

A Metropolitan igazgatója, Anthony Bliss az előadás után kijelentette; hogy — bár szerinte a New York-i publikum közismerten a világ egyik legelőítéletmentesebb közönsége — sajnos mindig akadhatnak zavarkeltők, akiknek van hozzá bátorságuk, hogy idétlen jelenetekkel megzavarják az előadást. Végül azt a reményét fejezte ki, hogy a Metropolitan Opera sajátos botránya egyedülálló jelenség marad a világhírű operaház történetében.

Mert ha nem — tette hozzá —, nem marad más hátra, mint leereszteni a függönyt.

(—n)

MOLNÁR ISTVÁN

BESZÁMOLÓ a várnai sakkversenyről

A Bolgár Vakok Szövetsége és a sportszervezetek nagyszabású sakkversenyt rendeztek a Dimitrov elvtárs — a Bolgár Kommunista Párt egykori, legendás híru vezetőjének — 100. születésnapjára való megemlékezés jegyében.

A versenyt október 30. és november 7. között bonyolították le. A magyar színeket Nemes György képviselte, kíséretében e sorok írója volt jelen, a luzerni sakkolimpián tartózkodó dr. Földi József edző helyett.

A sakkturnán végül is 20 versenyző vett részt; a beígérkezett angol játékos helyett is bolgár játékos indult. Így a hazai színeket összesen 11 játékos képviselte, 9 külföldi társult hozzájuk: 2 szovjet, 1—1 jugoszláv, lengyel, román, NDK, görög, holland, magyar.

A versenyzőket a világhírű tengerpart egyik üdülőkomplexumában (Alen Maksz) helyezték el, ahol az elszállásolás, ellátás kifogástalan volt. A nyaralási szezon után már csak a sakkozók tartózkodtak az épületben és így a zavartalan csend, nyugalom ideális légkört teremtett a sakkozáshoz.

A versenyt 7 fordulós, ún. scheveningeni rendszerben bonyolították le. Az események jelentőségét fokozta, hogy azon részt vett Krilov világbajnok, Rudenszkij exvilágbajnok, Dragun jugoszláv mester, dr. Bestmann, az I.B.C.A. elnöke is, mint játékos. Így az angliai világbajnokság óta a legerősebb mezőny gyűlt össze.

Az első fordulóban Nemes, a bolgár bajnok Atanaszov ellen kezdett sötéttel. A spanyol megnyitásban átvette a kezdeményezést és közel állt a győzelemhez. Végül is azonban a futóvégjáték lépésisméltéles döntetlennel zárult.

A második fordulóban Doberzien — az NDK olimpiai csapatának ismert tagja — ellen világgossal játszva, a szicíliai védelem sárkány változata viszonylag simán döntetlenül végződött.

A harmadik fordulóban a lengyel bajnok, Walisiak volt az ellenfél, sötéttel. Az olasz megnyitást erélytelenül játszotta Nemes és vereséget szenvedett. E forduló eseménye volt Krilov és Dragun találkozója, amely nagy küzdelem után döntetlen lett.

A negyedik fordulóban Nemes a bolgár Demirevet biztosan verte a szicíliai védelem változatában. Ugyanakkor Dragun megverte Rudenszkijt, Krilov pedig Mitevet.

Az ötödik ellenfél a bolgár Hinef volt. Nemes sötéttel jobb állást ért el, utána azonban durva hiba folytán tisztet vesztett és a függő állás már reménytelen volt. Krilov és Dragun ismét győztek Doberzien, illetve Walisiak ellen.

A hatodik fordulóban sikerült szépíteni a bolgár Raszimov ellen. Nemes küzdelem után nyert a francia védelem Tarrasch változatában. A forduló csemegéje a Krilov-Rudenszkij összecsapás volt, melyet érdekes játszmában Krilov nyert.

A helyezéseket rangsoroló utolsó fordulóban még több fontos kérdés várt eldöntésre. Mindenekelőtt az első hely sorsa érdekelt mindenkit. Dragunnak sikerült rosszabb állásból is megvernie Doberzient. Az Atanaszov-Krilov játszma azonban óriási csatát hozott. Ennek során a bolgár bajnok kihagyta a nyerést és ötörai játék után kb. egyenlő végjáték maradt függőben. A záró bankettet és a díjkiosztást azonban meg kellett tartani a többi játékos elutazása miatt. A rendezők szerencséje volt, hogy még Krilov győzelme esetén is a versenyt Dra-

gun nyerte jobb Buholz pontszámával, az azonos 6,5 pont mellett.

Nemes sajnos kikapott a bolgárok második játékosától, Dimitrovtól. A spanyol megnyitásban sötéttel meggyengítette centrumát, állása fokról-fokra romlott és végül összeomlott. Nagy kár, mert győzelem esetén a 6—8. helyen végzett volna.

A verseny pontos végeredményét különös módon még ma sem tudjuk, mert mi már a repülőgépen ülünk, amikor az Atanaszov-Krilov játszma még mindig folyt. Ennek végeredménye azonban az összes holtversenyt befolyásolta a Buholz pontszámítás változása miatt. Anynyi bizonyos, hogy a két első helyezettet Rudenszkij és a bolgár Milusev követte 4,5 ponttal. Atanaszovnak 4 pontja és a benem fejezett játszmája volt. Ha nyert, egyedüli harmadik, vesztes esetén viszont 5—8. A végeredményt akkor tudjuk csak meg, ha a verseny bulletinjét a bolgárok elküldik, amint ezt ígérték.

Nemes Gyuri teljesítménye alatta maradt a várakozásnak, 12—14. helyezést ért el.

A verseny alatt dr. Bestmann és Krilov nyilatkozatot adott a bolgár rádióknak. Dr. Bestmann hangsúlyozta az I.B.C.A. jelentőségét a vak sakkozás növekvő erejét, a nemzetközi versenyek jelentőségét, azok számának fokozatos növelését a vak sakkozók gyakoribb versenyszerű foglalkoztatását.

A verseny valamennyi résztvevőjének a várnai Városi Tanács elnöke fogadást adott. Egy másik alkalommal látogatást tettünk a várnai vakok üzemében.

Ezúton is köszönetet mondunk bolgár barátainknak a verseny megszervezéséért, így elsősorban Karafeszov elvtársnak a Bolgár Vakok Szövetsége alelnökének. Végül is azzal az érzéssel jöttünk haza, hogy bár az eredmény lehetett volna jobb is, de érdekes viadalon vettünk részt, amelyik jól szolgálta a vak sakkozók nemzetközi barátságát.

Első csapatunk a Budapest II. osztályú bajnokság 9. fordulójában, október 10-én a listavezető IKARUS csapatától 7:5 arányú vereséget szenvedett: Győztek: Rév, Kovács, Dénes, Hosszú; döntetlen érték el: Erős, Auffenberg; vereséget szenvedtek: Nemes, Battyányi, Lévai, Hajdú, Kreis, dr. Krabót.

Október 24-én, a 10. fordulóban a bajnokság 2. helyezettjét, a Péterfy kórház csapatát 7:5 arányban vertük. Győztek: Nemes, Rév, Battyányi, Auffenberg, Lévai, Hosszú; döntetlenül végeztek: Hajdú, Wiedner; vesztek: Erős, Kovács, Voján, Dénes.

A bajnokság utolsó, 11. fordulójában, november 14-én a csapat tagjai mindent elkövettek a negyediknél jobb helyezés eléréseért. A MÉLYÉPTERV csapatát ugyan sikerült 8:4-re legyőzni, de sajnos ez mégis kevésnek bizonyult a 3. hely megszerzéséhez. Végül is a második helyezettől 2,5, a harmadik helyezettől 2 pont választ el bennünket. Győztek: Erős, Kovács, Battyányi, Auffenberg, Lévai, Kreis; döntetlen érték el: Rév, Dénes, Hajdú, Hosszú; vesztek: Nemes, Voján.

A bajnokság végeredménye:

1. IKARUS	85,5 pont
2. Magyar Pamut	75,5 pont
3. Péterfy Kórház	75 pont
4. Vakok Vesselényi	73 pont
5. Csepel Autógyár	67 pont
6. MTK-VM Öregfiúk	66 pont
7. MÁV Igazgatóság	65 pont
8. MÉLYÉPTERV	65 pont
9. Szolgáltató Spartacus	58,5 pont
10. Vörös Csillag Gépgyár	58 pont
11. ÉLGEP	52 pont
12. Bányagépgyár	47,5 pont

A VII. kerületi első osztályú bajnokságban időközben csökkent a létszám, két csapat is visszalépett. Az utolsó fordulóban a Siketek csapata nem állt ki ellenünk, így második csapatunk két lejátszott mérkőzésének eredménye: 6,5:5,5-es győzelem a Sajtó ellen, súlyos, 9,5:2,5-es vereség a Terézvárosi IKV ellen.

Végeredményt — a visszalépések miatt — a VII. kerületi Sakkszövetség később ad ki.

Hogyan töltjük a hétvégét

Családommal a fővárosban lakunk, így életmódunk, lehetőségeink nem általánosíthatók, de példánkból talán több szülő meríthet egy-egy ötletet.

11 éves fiam a Vakok Általános Iskolájának bejáró tanulója. 10 esztendő óta hűg az egyik közeli iskolába jár. Fiamnak, kevés látása ellenére, térbeli tájékozódása és közlekedési érzéke nagyon jó. A hétvégeket mindig együtt töltjük, lehetőleg egészséges gyermek és felnőtt társaságban. Mivel egy Művelődési Házban dolgozom, munkahelyem sok hasznos időtöltési lehetőséget nyújt számunkra. Így váltunk szervezett turistákká, s tettünk szert kedves ismerősökre, barátokra, akikkel együtt járjuk az országot. Tavasz óta rendszeres elfoglaltságaink közé tartozott az uszótanfolyam. Azóta szívesen járunk uszó-

dába. Fiam kedvenc szórakozása még a futballozás. Gyakran és sikeresen kapcsolódik be akár a gyerekek, vagy a felnőttek játékába. Felügyelet mellett kerékpározni is szokott. Nyáron sok időt töltünk a telekünkön. Zoli ott is hasznosítja magát. Télen gyakran megyünk a Műjégpályára, olyankor természetesen fiam is korcsolyát csatol a lábára, és élvezettel siklik a jégen. Síléceket a lakásunkhoz közeli szánkódombról szoktunk csúszkálni. Legújabb szombat délelőtti elfoglaltságunk a sakkozás, a két gyerek együtt jár szakkörbe.

A változatos program, az egészséges környezetben töltött szabadidő, a későbbiekben remélhetőleg átsegítik gyermekemet a beilleszkedés nehézségein.

Kiss Józsefné

Tartalom:

A VGYOSZ KÜZPONTI ELNÖKSÉGÉNEK K

KÜZGYÜLÉSI BESZMOLÓJA	1
TÁJÉKOZTATÓ AZ ORSZÁGOS KÜLDÖTTŐL	12
VENDÉGSZEREPLÉS SZOLNOKON	14
KITÜNTETÉSEK NOVEMBER 7-RE	14
ÉRTEKEZLET SOMOGYBAN	15
HELYISÉGAVATÓ CSONGRÁD MEGYÉBEN	15
HELYISÉGAVATÓ GYŐRŰTT	15
A VAKVEZETŐ KUTYÁVAL KÖZLEKEDŐ	
SZAKCSOPORTJÁNAK HÍRADÓJA	16
A RENESZÁNSZ ORVOSTUDOMÁNYA	18
AZ 1982. BRAILLE ÍRÁS-OLVASÁS VERSEI	

KIÉRTÉKELESE	19
FELHÍVÁS VERSMONDÓ VERSENYRE	19
SZOLIDARITÁS A ROKKANTAKKAL	19
BOTRÁNY AZ OPERÁBAN	21
BESZÁMOLÓ A VÁRNAI NEMZETKÖZI SAKKVERSENYRŐL	22
HOGYAN TÖLTJÜK A HÉTVEGÉT	23
BÚCSÚ ANNA NÉNITŐL	24
HELYREIGAZÍTÁS	24

Csik Lajos:

Vörös Istvánné:

Seres Gáborné:

Dr. Gönczi Aladárné:

Kiss Mihály:

Molnár István:

Kiss Józsefné:

Szonda Klára:

Az alábbiakban egy szomorú kötelességemnek kell eleget tennem, amennyiben búcsút veszek volt lakótársunktól, Szilágyi Annától, aki 1982. november 30-án elhunyt. Debrecen, 1982. december 2.

Tisztelettel:
Szonda Klára

Búcsú Anna nénitől

Búcsú... Szomorú, kegyetlen szó! Talán a legkegyetlenebb a Földön. Miért? Mert mindig egy-egy kis halált rejteget magában! Még akkor is, ha csupán csak rövid időre szól is, mert akitől búcsút veszünk, elvesz a látókörünkéből, nem tudjuk, tőlünk távol töltött idejében mi történik vele, jó, avagy a legrosszabb? Mint ahogyan azt sem tudjuk soha a búcsúzás nehéz percében, hogy vajon azt kapjuk-e egyszer majd vissza, akit remegő szívvel eresztettünk el magunktól, vagy egy másikat, egy vadidegent?

Ezért sajtol hát könnyeket az ember szeméből még a legkurtább időre szóló elválás is... Akkor hát, hogyne lenne nehéz ez a kegyetlen perc, melyet az emberiség évezredek óta „végső búcsúnak” nevez!

Ott áll az ember egy végleg távozó embertárs ravatala mellett és hallgatja a saját szíve riadt verdését, mely fél, retteg a számára még ismeretlen messzeségtől, ahová a ravatalon nyugvó immár távozott, de fagyos némaságban rejtegeti előttünk annak titkát, amit ő már megismert...

Igy állunk most gondolatban, közülünk eltávozott sorstársnőnk: Szilágyi Anna ravatala mellett és csendes részvétellel bocsájtjuk szenvedésekben megtörtetett testét örök pihenőre!

Teste nyolcvanöt esztendőn keresztül valóban csak a szenvedést ismerte! Mert ugyan nem szenvedés-e az, ha az ember nem láthatja

éles konturokkal sem szűkebb pátriája szelíden emelkedő dombjait, alattuk a kéken hullámozó Balatonnal, sem a szerettei rámosolygó arcát? Igen, Anna néninek a körülötte tarkálló világ harsány színeiből szürke ködgomolyag jutott, mely akadályozta a látásban.

Akadályozta? Hát nem! Nem! Mert, ha a testi szem nem lát jól, akkor lát a lélek!!

És az Anna néni lelke látott! Látott abban a szép, új világban, melyet a költészet varázsos erejével teremtett meg magának! Az ő világában minden, minden versből volt... Versből voltak az illatos virágok is, amik a szívéből fakadtak és ő ezeket a versvirágokat tiszta, fehér kezével nyújtotta át a környezetének szeretete jeléül.

Itt élt közöttünk, hét esztendeig, lassan égő gyertyaként világítva be a sötétséget, mely körülvette...

Elmúlása is hasonlított a gyertya kilobbanásához: rövid szenvedés után, november 30-án elhunyt...

Évekkel ezelőtt megjelent néhány verse e lap oldalain. E versek közül legszebb volt „A fehér bot” című.

Anna néni már ott sétálgat, azon az úton, ahol senkinek sincs szüksége fehér botra, mert ott mindig világosság van...!

Azzal veszünk végső búcsút tőle, hogy annak, aki őt igaz sortársi szeretettel a szívébe zárta, annak örökké az emlékezetébe marad!

Szonda Klára

HELYREIGAZÍTÁS

Lapunk januári számában — téves közlés alapján — a Baranyai megyei elnökség névsorát hiányosan adtuk ki.

A teljes névsor a következő:

Elnök: Dr. Tóth Miklós

Titkár: Dr. Szigeti György

Tagok:

Görgényi Miklós

Heincz József

Hódosné Palásti Mária

Parragi Andrásné

Zengővári Gyuláné

Szíves elnézésüket kérjük.

A Vakok Világa c. folyóirat állandó rovatvezetőinek neve, a rovatok címe:

Dénes József: Sport rovat

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

Barna Zoltán: Zenei rovat

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

Kuminka Györgyné: Úttörő rovat

Vándor Tamás: Kulturális rovat

Váradai Péterné: Női rovat

Dr. Vas Tibor: Politikai rovat

Kiss János: Egészségügyi rovat

